

EN GÜZEL NASREDDİN HOCA FIKRALARI

LİYA

EN GÜZEL

NASREDDİN HOCA FIKRALARI

LİYA

En Güzel Nasreddin Hoca Fıkraları

Yayına Hazırlayan

Coşkun Dokumacı

EN GÜZEL
NASREDDİN HOCA
FIKRALARI

ISBN: 978-605-5143-36-7

Liya Kitap/25

Yayına Hazırlayan
Coşkun Dokumacı

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa Demirer

Kapak Tasarımı
Leyla Çelik

I. Baskı: Haziran 2013
Baskı-Cilt: Melisa Matbaası
Sertifika No: 12088
Yayıncı Sertifika No: 18439

Liya Kitap
Dr. Mediha Eldem Sok. No: 60/2
Kızılay/ANKARA
Tel-Fax: (0.312) 432 14 89
www.panamayayincilik.com
liya@panamayayincilik.com

Liya Kitap, Panama Yayıncılık'ın tescilli markasıdır.

En Güzel
Nasreddin Hoca
Fıkraları

17. yüzyıla ait Nasreddin Hoca minyatürü (Topkapı Sarayı Müzesi)

NASREDDİN HOCA

(1208- 1284)

Sivrihisar'ın Horto köyünde doğmuştur. Babası, aynı köyün imamı Abdullah Efendi idi. İlköğrenimini babasından alarak Arapça ve din bilgilerini öğrendi. Kur'an'ı hıfzetti. Ayrıca çevrede etkili hocalardan dersler aldı. Konya Medre-sesi'nde eğitimini tamamladı.

Sivrihisar ve Akşehir'de köy hocalığı, imamlık, müderrislik, kadılık yaptı. Akşehir'e yerleşip orada öldü. Aynı yerde türbesi vardır.

Evliya Çelebi, Nasreddin Hoca hakkında şöyle der;

"Akşehir'de büyük din adamı ve değerli zat 'El-Mevla Hazret Şeyh Hoca Nasreddin'in kabri vardır. Kendisi Akşehirlidir. Gazi Hü-davendigar'a yetişip, Yıldırım Han zamanında şöhret bulmuştur. Fazilet sahibi olup, hazırcevap, keramet sahibi, filozof, din ve dünya işlerini birlikte ve eksiksiz yürüten büyük bir zat idi. Timurlenk ile bir toplantıda bulunmuştur. Timur Han, O'nun şerefli sohbetlerinden hoşlanırdı. Bu sebeple, o büyük bilginin hatırı için Akşehir'i yağma ettirmemiştir. Büyük Hoca'nın sözleri ve latifeleri, bütün lisanlarda atasözü olarak söylenir.(...)Yıldırım Han'ın vefatından sonra, Çelebi Sultan Mehmet zamanında dünyadan göç etmiştir. Akşehir dışındaki kubbeli türbesine defnolunmuştur. Dört tarafı parmaklıkla çevrilidir. Allah rahmet eylesin."

Onun yaşamıyla ilgili bilgiler, halkın kendisine olan sevgisi yüzünden söylentilerle karışmış, yer yer gerçek dışı nitelikler kazanmıştır. Bu söylentiler arasında, onun Selçuklu sultanlarıyla tanıştığı, Mevlânâ ile yakınlık kurduğu, kendisinden en az yetmiş yıl sonra yaşayan Timur'la konuştuğu, bir-kaç yerde birden göründüğü bile vardır.

Nasreddin Hoca, halkın duygularını yansıtan bir gülmece odağı olarak ortaya çıkarılır. Söyletilen kişi, söyletenin ağzını kullanır, böylece halk Nasreddin Hoca'nın diliyle kendi sesini duyurur.

Yazıya geçirilmiş ilk Nasreddin Hoca hikâyesi 1480 tarihli Sarı Saltuk'un hayatını anlatan Ebul Hayr Rumi'nin *Saltukna-mesi'de* bulunmaktadır. Fatih Sultan Mehmet'in oğlu Cem Sultan ın şehzadeliği esnasında verdiği talimat üzerine Ebül hayr Rumi tarafından *Saltukname* yedi senelik bir çalışma sonucunda Türk sözlü geleneğinden toplanarak 1480 yılında tamamlanmış ve kitaplaştırılmıştır.

Özhan Öztürk, *Folklor ve Mitoloji Sözlüğü*nde Nasreddin Hoca nın Moğol işgali altında kıvranan Anadolu halkının çaresiz yazgısının sembolü olduğunu, yazılı basının olmadığı bir dönemde

yöneticiler ve kamu düzeninin eleştirisinin Hoca nın ağzından dile getirildiğini yazar.

Fıkraların toplandığı eserlerden biri, Londra'da British Museum'da. *Haza Terceme-i Nasreddin Efendi Rahme* başlıklı yazma eserdir. Ancak bu eserdeki fıkraların bir kısmı, onun üslubuna ve tekniğine uymamaktadır. Nitekim eserin sonunda bu durum: *"İşte Nasreddin Efendinin kibar-ı evliyadan (evliyanın büyüklerinden) olduğuna şek ve şüphe yoktur. Merhumun bu kıssalardan haberi var-yok böyle yazmışlar. Her kim okuyup tamamında bu merhumun ruhu için bir Fatiha bağışlarsa, Hak süb-hane ve teala ol kimsenin ahir ve akıbetini hayr eyleye"* şeklinde belirtilmiştir.

Nasreddin Hoca fıkraları, batı dillerine de çevrilmiş ve bu dillerde hakkında önemli yayınlar yapılmıştır.

Nasreddin Hoca dan, fıkralarından, ona maledilen nüktelerden günümüze pek çok deyim, telmih ulaşmıştır. Öyle ki bunların birçoğu halkımız tarafından atasözlerinden sayılır.

* Acemi bülbül bu kadar öter.
* Ağız torba değil ki büzesin.
* Bindiğin dalı kesme.
* Biraz da ben öleyim.
* Buna değmiş, buna değmemiş.
* Buyrun cenaze namazına.
* Dağ yürümezse derviş yürür.
* Damdan düşenin halinden damdan düşen anlar.
* El, elin eşeğini türkü çağırarak arar.
* Fakirin malı gözünün önünde gerek.
* Hâlâ bıraktığım yerde otluyorsun.
* Her gün bayram olsa.
* Işığı gören geliyor.
* İnce eleyip, sık dokumak.
* İpe un sermek.
* Kabak tadı vermek.
* Kazın ayağı öyle değil.
* Kızoğlankız, altı aylık gebe.
* Kör dövüşü.
* Mavi boncuk kimdeyse, benim gönlüm ondadır.
* Ölme eşeğim ölme.
* Parayı veren düdüğü çalar.
* Sermayeyi kediye yüklemek.
* Sahibi ölmüş eşeği kurt yer.
* Tavşanın suyunun suyu.
* Testiyi kırmadan dövmek.
* Umut şu dağın ardında.
* Ya hiç sopa yemedin ya da sayı saymayı bilmiyorsun.
* Ye kürküm ye.
* Yok devenin başı.

* Yorgan gitti kavga bitti.

ANASI AĞLAYACAK

Hoca nın oğullarından biri yakın köylerin birinde çömlekçilik yapıyormuş. Bir gün Hoca yanına gidince:

“Baba, bütün paramı şu çömleklere yatırdım” demiş. “Hava güneşli olurda zamanında hepsi kurursa zengin olacağım. Ama yağışlı olursa anam ağlayacak!”

Hoca oradan ayrılıp başka bir köyde oturan büyük oğluna uğramış.

Oğlu:

“Baba, varım yoğum şu tarlada, zamanında rahmet yağarsa zengin oldum gitti. Kuraklık olursa anam ağlayacak” demiş.

Hoca eve canı sıkkın dönmüş. Karısı: “Hayrola efendi, yüzün neden asık” demiş. “Benimki bir şey değil,” demiş Hoca; “asıl sen kendi halini düşün. Yağmur yağsa da yağmasa da bizim oğlanlardan birinin anası ağlayacak”.

MUM ATEŞİYLE PİŞEN YEMEK

Bir gün Nasreddin Hoca ve arkadaşları iddiaya tutuşmuşlar. Eğer Hoca karanlık ve soğuk bir gecede, sabaha kadar köy meydanında bekleyebilirse arkadaşları ona güzel bir ziyafet çekecekmiş. Şayet bunu beceremezse o, arkadaşlarına ziyafet çekecek. Kararlaştırılan gün Hoca meydanın ortasında, sabaha kadar tir tir titreyerek beklemiş. Sonra yanına gelenlere "Tamam" demiş. "İddiayı kazandım."

"Ne oldu ne yaptın?" demişler.

"Bekledim sabaha kadar" demiş.

"Hayır" demişler. Sen uzaktaki bir mum ışığı ile ısınmışsın. İddiayı kaybettin! Ziyafetimizi hazırla. Hoca çaresiz kabul etmiş. Ziyafet vakti kocaman bir kazanın altına minicik bir mum koymuş. Güya yemek pişirecek.

"Ne yapıyorsun?" demişler. Kıs kıs gülerek cevap vermiş: "Bu mum sıcağıyla size yemek pişireceğim arkadaşlar. Uzaktaki bir mum ışığıyla ben nasıl ısındıysam, bu kazandaki yemek de öyle pişecek!... "

ADAM OLMAK

Bir gün Hoca nın bulunduğu bir sohbette sormuşlar:

“Hocam, adam olmanın yolu nedir?”

Hoca düşünceli düşünceli, başını bir o yana bir bu yana sallayarak “Söyleyen olursa dinlemeli, dinleyen olursa söylemeli” demiş.

ALIŞ-VERİŞ

Nasreddin Hoca bir gün heybe almak için pazara gider. Güzel bir heybe görüp pazarcı ile pazarlık yapar ve 1 akçeye anlaşırlar. Tam oradan ayrılacaktır ki daha güzel bir heybe dikkatini çeker:

“Kaç akçe şu heybe muhterem? “2 akçe hocam.”

“Aldım gitti,” diyen Hoca elindekini bırakır ve onu alıp tam gidecekken pazarcı seslenir:

“Hocam. Bu heybe 2 akçe. Sen 1 akçe verdin.” Hoca sinirlenir:

“Bre cahil adam! Sana önce 1 akçe verdim. Sonra da 1 akçelik heybe bıraktım! İkisi eder 2 akçe. Daha benden neyin parasını istersin!”

ANAHTAR

Hoca bir gün anahtarını kaybetmiş. Bahçede döne döne anahtarını arıyormuş. Hanımı sormuş: “Hocam, anahtarı nerede düşürdün?”, “Be kadın,” demiş Hoca, “nerede düşürdüğümü bilsem, hiç arar mıyım?”

ACEMİ BÜLBÜL

Nasreddin Hoca bir gün komşusunun bahçesine girer. Bahçedeki armutları görünce dayanamaz. Bir tane yer, dayanamaz bir daha, bir daha derken armut ağacına çıkıverir. Başlar yemeye. Tam bu sırada bahçenin sahibi çıkagelir.

Hoca şaşkınlıkla başlar bülbül gibi ötmeye.

Bahçenin sahibi şaşkın şaşkın Hocanın olduğu ağacın yanına varıp,

“Ne yapıyorsun burada?” diye bağırır.

Hoca sakince cevap verir. “Ben bülbülüm, yuvam da burada,” der. Tekrar cırlak sesiyle ötmeye başlar. Bahçe sahibi öfkeyle

“Bülbül böylemi öter be adam” diye bağırınca, Hoca: “Ben acemi bülbülüm. Ancak bu kadar ötüyorum,” der.

ARKASINDAN KOŞUYORUM

Hoca ikindi ezanını okumaya başlamış. O sırada bazı komşuları evlerinin önlerinde birbirleriyle konuşuyorlar, sanki ezan sesini duymuyor gibi davranıyorlarmış. Aslında o komşular camiye de pek sık gelmiyorlarmış. Hoca sesini biraz daha yükseltmiş, ama bakmış ki fark eden bir şey yok. O tarafa doğru koşmaya ve koşarken de ezanı okumaya devam etmiş.

O komşulardan birkaç kişi Hoca ya bir şey olduğunu düşünerek yanına koşuşup sormuşlar:

“Ne oldu Hoca Efendi, niçin koşarak ezan okuyorsun?”

“Sesimin nerelere kadar gittiğini merak ettim de; arkasından koşuyorum” demiş.

PARAYI VEREN DÜDÜĞÜ ÇALAR

Hoca bir gün pazara gitmek için yola koyulmuş. Az sonra çocuklar önünü kesmiş. “Hoca, bize pazardan düdük al” diye bağrışmışlar. İçlerinden biri çıkıp, parasını uzatmış.

Pazar dönüşü aynı çocuklar yine Hoca’yı çevirmişler. Hoca, para veren çocuğa düdüğü uzatmış, tam ayrılıyormuş ki bütün çocuklar bağırmış; “Hani bana, hani bana”. Hoca çocuklara dönüp şu meşhur lafını etmiş:

“Parayı veren düdüğü çalar.”

BU DA DÜŞÜNÜR

Nasreddin Hoca pazarda dolaşırken, bir papağanın on iki altına satıldığını görünce şaşıp kalarak yanındakilere sormuş:

“Bu kuş neden bu kadar para ediyor?”

“Bu papağandır” demişler, “konuşur.”

Hoca doğru evine gitmiş. Hindisini koltuğunun altına alıp pazara getirmiş.

“Kaça hindi ?” diye sormuşlar.

“On beş altın” demiş Hoca.

“Bir hindi on beş altın eder mi?”

“Görmüyor musunuz!” demiş Hoca; “yumruk kadar papağanı on iki altına satıyorlar.”

“Onun marifeti var, insan gibi konuşur. Ya seninki ne yapar?” diye sormuşlar.

“Bu da düşünür.”

HALEP ORADAYSA ARŞIN BURADA

Palavracının biri başına topladığı üç-beş cahile karşı övünüp duruyormuş:

"İşte ben güçlü ve maharetli bir adamım. Evet ben Halep te bulunduğum sıralarda altmış arşın uzağa atlamış bir kimseyim!"

Nasreddin Hoca da bu sırada oradan geçiyormuş. Palavracının yanına yaklaşıp:

"Yaa" demiş, "demek sen altmış arşın atlarsın. Haydi atla da görelim."

Adam hık mık etmiş.

"Ama" demiş ben Halep te atladım.

Hoca kızmış:

"Canım, Halep oradaysa arşın burada."

YÜRÜYÜŞ

Nasreddin Hoca tarlasında çalışırken oradan geçmekte olan birisi sormuş:

“Bey amca! Köye kaç saatte gidebilirim?”

Hoca, bu soruya “Hele biraz yol al bakalım” demiş. Adam aynı soruyu üç kere tekrarlamış; ama farklı bir cevap alamayınca yoluna devam etmiş. Biraz yürüdükten sonra arkadan Hoca nın:

“Evlat, gel!” dediğini duymuş. Adam gelince de Hoca: “Sen tam üç saatte oraya varırsın,” demiş. Adam sinirli bir şekilde;

“Be amca! Madem biliyordun, şunu baştan söylesene,” deyince, Nasreddin Hoca:

“Ben senin nasıl yürüdüğünü nereden bilebilirim ki.” demiş.

ESKİ DOLUNAYLAR

Bazen dolunayın kayboluşunu merak eden biri, Hoca ya sorar:
“Hocam eski dolunayları ne yaparlar?” “Kırpıp kırpıp yıldız yaparlar...”

İNŞALLAH BENİM

Bir gece Hoca, karısı ile konuşurken şöyle demiş: “Yarın hava yağmurlu olursa oduna, açık olursa tarlaya gideceğim.”

Karısı çıkışmış: “Efendi inşallah de!” Hoca hiddetlenmiş:

“Niçin inşallah diyeyim hatun? İki işten biri mutlaka olacak, ya o, ya bu!”

Ertesi gün hava yağmurlu olduğu için ormana gitmek üzere sabahleyin erkenden evden çıkmış, biraz gittikten sonra yolda bir sipahiye rast gelmiş. Atın üzerindeki sipahi seslenmiş Hoca ya:

“Bana bak baba! Filan köye nerden gidilir?”

Hoca da ilgisiz bir tavırla cevap vermiş:

“Bilmem!”

Sipahi yoluna devam etmek isteyen Hoca’yı bırakmamış ve kamçıyla birkaç defa şiddetle vurduktan sonra bağırmış:

“Seni gidi hain herif seni! Bilmezsin ha! Çabuk düş önüme! Sen beni ta o köye kadar götüreceksin!”

Hoca bu emri yerine getirmezse başına neler geleceğini düşünerek sipahinin önüne düşmüş ve hayli uzakta bulunan köye kadar götürmüş.

Fakat vakitte bir hayli geç olduğu için artık ormana gidememiş, doğruca evine gelmiş. Kapıyı çalınca karısı içerden seslenmiş:

“Kim o ?”

Hoca da suçlu suçlu karşılık vermiş: “İnşallah benim hatun, aç kapıyı!”

PEŞTEMAL

Timur ile Hoca bir gün hamama giderler. Hoşbeş ederken Timur, Hoca'ya sorar:

"Hoca, ben köle olsam bana kaç para değer biçerdin?" Hoca:

"Ben bu işin tellalı değilim ama bir 15 akçe ederdin!" Bu laf üstüne Timur çok sinirlenir:

"Hoca" der "Senin dediğini kulağın duyuyor mu? Sadece bu peştemal 15 akçe eder be!" Hoca hiç istifini bozmadan: "Ben zaten peştemale biçtim bu fiyatı!" der.

DÜNYA KAÇ METRE

Arkadaşlarından biri Hoca ya sorar: “Hoca, dünya kaç metre?”
Tam o sırada bir cenaze geçiyormuş yanlarından. Hoca onu göstererek:
“Ona sor! Bak, ölçmüş biçmiş, gidiyor!..”

ALLAH BİLİYOR

Nasreddin Hoca bir cimri tanıdığının evine gittiğinde tanıdığı ona bayat ekmek ile bir tabak bal ikram etmiş. Nasreddin Hoca bayat ekmeği dişi kesmeyince sinirinden balı kaşıkla yemeye başlamış. Ev sahibinin gözü yerinden oynamış:

"Aman efendim, bal ekmekle yenmez ise, insanın içini sıyırır."

Nasreddin Hoca hiç ses çıkarmadan balı bitirmiş ve: "Kimin içinin sıyrıldığını Allah biliyor," demiş.

ZALİMİN ZULMÜ

Hoca, Timur un halka ettiklerinden bıkıp usanır. Bir gün, her şeyi göze alıp saraya gider. Hoca da sinirli sinirli:

“Devletlim, halka çektirdiğin bu zulme bir son vermez veya en kısa zamanda buralardan çekip gitmezsen ben yapacağımı bilirim” der.

Hoca nın bu şekilde konuşması, Timur u çileden çıkarır. Timur: “Yaa, öyle mi?.. Demek ki, sen ne yapacağını bilirsin... Söyle bakalım ne yaparsın?... “ diye haykırır. Hoca Timur un çileden çıktığını görünce gayet yavaş ve yumuşak bir sesle mırıldanır:

“Aman sultanım, hiç öfkelenmeyin, siz gitmezseniz, Akşehir halkını ardıma takıp ben gideceğim!... “

ŞİMDİ KUŞA BENZEDİN

Hoca yolda bir leylek bulmuş. Almış onu evine götürmüş. Daha önce hiç leylek görmemiş. Leyleğin uzun gagası ve bacakları çok tuhafına gitmiş. Tutup bir güzel kesivermiş onları. Sonra da yüksekçe bir yere koymuş. Karşısına geçmiş. Yaptığı işten memnun, seslenmiş:

“Bak şimdi kuşa benzedin.”

HIRSIZIN HİÇ Mİ SUÇU YOK?

Bir gün Nasreddin Hoca’ nın eşeği çalınmış. Can sıkıntısı içinde durumu komşularına anlatınca her kafadan bir ses çıkmaya başlamış. Birisi:

“Hocam demiş niye ahırın kapısına iyi bir kilit takmadın sanki?”

Bir başkası:

“Evine hırsız giriyor da senin nasıl haberin olmuyor?” diye konuşmuş. Bir diğeri de:

“Hocam” demiş, “kusura bakma ama eşeğin çalınmasına en büyük sebep yine sensin. Çünkü doğru dürüst bir ahırın bile yok. Nerden baksan dökülüyor.”

Hoca kızmış:

“Yahu” demiş, “iyi güzel de kabahatin hepsi benim mi? Hırsızın hiç mi suçu yok?”

PARANIN SESİ

Nasreddin Hoca Akşehir’de kadılık vazifesini yürütürken karşısına iki adam çıkmış. Birisi öteden beri cimriliği ile tanınmış bir aşçı, diğeri de boynu bükük bir fakir. Aşçı sözü almış:

“Hocam,” demiş, “ben bu adamdan davacıyım. Dükkânın önünde fasulye pişiriyordum. Tencerenin kenarından buğusu çıkıyordu yemeğin.

Bu adam elinde somunla geldi. Kopardığı lokmaları yemeğin buğusuna tutup başladı atıştırmaya. Nihayet koca bir ekmeği bitirdi. Ondan fasulye buğusunun parasını istedim, vermedi.”

Nasreddin Hoca anlatılanları dikkatlice dinledikten sonra fakire dönüp:

“Doğru mu bunlar?” diye sormuş.

“Evet,” demiş fakir adam.

“Öyleyse para kesesini çıkar bakalım.”

Zavallı fakir, kadı efendiye karşı gelememiş. İçinde üç beş akçe bulunan para kesesini Hoca ya uzatmış. Bu sefer aşçıyı çağırmış yanına. Keseyi kulağına yaklaştırarak şıngırdatmaya başlamış. Sonra da:

“Haydi” demiş “aldın işte alacağını.”

Aşçı:

“Nasıl olur?” diye şaşkınlığını belli etmiş. “Paramı vermediniz henüz.”

Hoca cevap vermiş:

“Fazla uzatma, yemeğin buğusunu satan paranın da sesini alır elbet!”

TESTİ KIRILMADAN ÖNCE

Nasreddin Hoca oğlunun eline bir testi tutuşturup çeşmeden su getirmesini istemiş. Çocuk dışarı çıkarken de ensesine bir tokat atıp:

“Testiyi kırma ha!” diye öğüt vermiş.

Bunu gören komşulardan biri:

“Yahu hocam demiş, henüz testiyi kırmadan niye dövüyorsun yavrucağızı?” Hoca cevap vermiş:

“Testiyi kırdıktan sonra neye yarar be birader!”

KIRK AKÇELİK BALTA

Nasreddin Hoca evine sık sık ciğer getirdiği halde bir türlü onları yemek kendisine nasip olmaz. Her seferinde hanımı: “Kahrolası kedi ciğeri yedi.” “Hınzır hayvan ciğeri yemiş.”

“Canı çıkasıca sarman kedi ciğeri aşırmış” diye bahaneler uyduruyormuş.

Bir gün dayanamamış Hoca.

Hemen bir kenarda duran baltayı kapıp, mutfak dolabına yerleştirmiş. Hanımı:

“Ne yapıyorsun Hoca” demiş, “baltanın dolapta işi ne?” Hoca cevap vermiş:

“Hanım hanım, sen bizim kediyi hâlâ tanıyamamışsın. Üç akçelik ciğere tenezzül eden hayvan kırk akçelik baltayı bırakır mı sanıyorsun?”

ETNEREDE?

Hoca nın canı et yemeği istemiş bir gün. Kasaptan iki kilo et alıp evine götürmüş.

“Akşama güzelce pişir bunları,” demiş hanımına.

Ne var ki o gün eve hanımın misafirleri gelmiş. Kadıncağız eti pişirip onlara ikram etmiş. Akşam da bir tarhana çorbası çıkarmış Hoca nın önüne.

“Et nerede?” demiş Hoca. Kadın doğruyu söyleyeceğine bir yalan kıvırmış.

“Eti kedi yedi,”

“Getir şu kediyi bakalım” demiş Hoca. Sonra teraziyi çıkartıp kediyi tartmış. Bakmışlar ki tam iki kilo geliyor. Hoca hanımına sormuş:

“Peki hanım, kedi bu ise bizim et nerede? Et buysa kedi nereye gitti?”

CİMRİ

Cimri ve de boşboğazın biri Hoca ya: "Ya Nasreddin Hoca" demiş "demek parayı çok seviyorsun. Acaba neden?"

Hoca cevabını yapıştırmış.

"Senin gibilere muhtaç olmamak için... "

BAK NASIL AKILLANDIN

Hoca yolculuk sırasında mola verip bir hana girer. Bu sırada hana bir başka yolcu daha girer ve ikisi birden hancıdan yiyecek bir şeyler isterler. Fakat hancı yiyecek olarak sadece bir balık olduğunu söyler ve bunu paylaşmalarını önerir. Bunun üzerine Hoca:

“Ben balığın sadece başını yiyeceğim” der. Hancı bunun nedenini sorar. Hoca da:

“Balık başı zekâyı artırır. Balık başı yiyen insan akıllı olur” der. Bunun üzerine diğer yolcu hemen atılır ve Hoca ya:

“Balık başını niye sen yiyeceksin? Ben yemek istiyorum.”

Hocada itiraz etmez. Balığın koca gövdesini Hoca yer ve bir güzel karnını doyurur. Diğer yolcu ise sadece balığın başını yer ve Hoca ya seslenir:

“Sen koca gövdeyi yedin karnını doyurdun. Ben sadece kafayı yedim aç kaldım”

Hoca da bunun üzerine gülümser:

“Bak nasıl akıllandın!”

ALLAH’IN RAHMETİ

Yağmurlu bir günde Nasreddin Hoca pencereden dışarı bakarken komşusunun koşa koşa yağmurdan kaçtığını görür ve pencereyi açar:

“Hey Ahmet Efendi, birde hacı olacaksın rahmetten kaçılır mı?”

Zavallı adam eli mahkûm sırılsıklam olur.

Ertesi gün komşusu Hoca yı yağmurdan kaçarken görür ve ona bir ders vermek ister:

“Hoca Hoca dün bana diyordun bugün sen neden rahmetten kaçıyorsun?”

Hoca hiç durmadan yoluna devam eder:

“Ben rahmetten kaçmıyorum sadece Allah ın rahmetine basmamak için çabalıyorum.”

ŞAKADAN HİÇ HOŞLANMAM

Nasreddin Hoca pazarda dalgın yürüyormuş.

Bu sırada ensesine bir tokat gelmiş. Hoca tökezlemiş birkaç adım sendelemiş, neyse toparlanıp sinirli bir şekilde arkasını dönmüş.

Bir bakmış ki Hoca nın iki katı iriliğinde dev gibi bir adam karşısında. Yutkunmuş önce, sonra sormuş:

“Bana sen mi vurdun be adam?”

Adam:

“Ben vurdum, ne olacak?” “Şakadan mı vurdun, ciddi mi?”

“Ciddi vurdum, ne olacak?”

“Aman aman, öyle olsun. Çünkü şakadan hiç hoşlanmam da...”

ELİMİ AL!

Mahallenin cimri kasabı, göle düşmüş. Başlamış çırpınmaya. Hemen koşup köylüler:

“Elini ver, elini ver!” diye bağırmışlar. Ama adam elini uzatmamış. Tam göz göre boğuluyormuş ki Hoca seslenmiş:

“Yahu, o elini vermeyi bilmez. Elimi al diye bağırsanıza!”

SÖYLE BARİ

Hoca ormana gitmiş. Oturmuş bir dalın üstüne, başlamış kesmeye. Aşağıdan geçen bir yolcu Hoca ya seslenmiş:

“Be adam! İnsan oturduğu dalı keser mi? Şimdi düşeceksin.”

Hoca adama aldırmamış; işine devam etmiş. Az sonra dal kırılmış. Hoca, hoop yere düşmüş. Düştüğü yerden perişan seslenmiş:

“Düşeceğimi bildin ne zaman öleceğimi de söyle bari.”

OĞLUN OLAYIM

Nasreddin Hoca nın yaşlı ve şakacı komşusu Hoca ile dalga geçmek için;

"Yazık, anan erken öldü. Ölmeseydi ananla evlenirdim ve sen benim oğlum olurdun" demiş.

Nasreddin Hoca bu, kalır mı laf altında:

"Gerçekten oğlun olmamı istiyorsan hâlâ geç değil. Kızını bana ver, gene oğlun olayım."

KUYUYA DÜŞEN AY

Bir gece Nasreddin Hoca kuyudan su almaya gider. Bakar ki ay kuyuya düşmüş.

“Kadın kadın,” diye hanımına bağırır. “Bana çabuk bir-kanca getir yoksa ay boğulup ölecek.”

Karısı kancayı getirir. Nasreddin Hoca kancayı kuyuya atar çeker çeker kanca gelmez. Hoca, “galiba ay ı tuttum” der. Kancanın ipi gerilir gerilir ve kopar. Sırt üstü düşen Nasreddin Hoca gökyüzünde ay ı görür, şöyle der:

“Düştük düşmesine ama ayı da kurtardık.”

TESPİH

Bir gün Hoca, yol üstü bir hana inmiş. Nuh Nebi den mi kalmış, Kalûbeladan mı. Her ne ise.. Her tarafı delik deşik olmuş; adeta çökmeye bir başı kalmış. Hoca nın yüreğine bir korkudur düşmüş ama, ne desin? Nihayet bir söz arasında:

“Yahu, bu senin tavan da ne kadar gıcırdıyor be, beşik mi mübarek!” diyecek olmuş ama, hancı hiç oralı olmamış; sözü şakaya boğarak;

“Ağzını hayra aç Hoca. Bu gıcırtılar beşik gıcırtısı değil, tavan tahtaları Hakk a tesbih çekiyor”

Hoca nın közü küllenir mi? Gözlerini hancının gözüne dikerek:

“Peki ama, ya bu tavan böyle tesbih çeke çeke aşka gelip secdeye kapanırsa?”

ÇOK GEZİYOR

Nasreddin Hoca ya dert yanıyorlar: “Yahu Hoca senin karı çok geziyor.” Hoca:

“Olur mu canım? O kadar gezse arada bir bizim eve de uğrar.”

KAVUĞUN İÇİNDEKİ

Hoca bir gün arkadaşıyla konuşuyormuş arkadaşı demiş ki:

“Ya hocam dün sizin evden bir ses çıktı. Bu neydi?” Hoca:

“Hiç, sadece hanımla biraz tartıştık kavuğum merdivenlerden yuvarlandı.” Arkadaşı:

“Yahu hocam hiç kavuktan bu kadar ses çıkar mı?” deyince Hoca,

“Ya anlasana içinde bende vardım,” demiş.

CENAZE

Nasreddin Hoca ya sormuşlar:

“Hocam, cenaze töreninde bir tabutun neresinde gitmek gerekir.”

Nasreddin Hoca da soruyu sorana şöyle der: “İçinde gitme de, neresinde gidersen git.”

YÜZME

Hoca nın iki karısı varmış.

Bir gün “En çok hangimizi seviyorsun?” diye sorarlar, Hoca söylemek istemez. Yeni karısı:

“İkimizde göle düşsek, önce hangimizi kurtarırdın?” demiş. Hoca eski eşine dönmüş,

“Sen biraz yüzme biliyordun değil mi?”

KİRLİ KARGA

Hoca bir gün göl kenarında karısıyla birlikte çamaşır yıkamaya gider.

Tam işe başlayacakları sırada bir karga gelir ve sabunu kaptığı gibi havalanır.

Karısı, “Yetiş efendi sabunu kuş kaptı” dediyse de Hoca kılını bile kıpırdatmaz. “Telaşlanma karıcığım,” der “Baksana simsiyah olmuş zavallı, o bizden daha kirli, varsın temizlensin.”

ERKEK ADAM

Nasreddin Hoca’ya bir gün yaşını sormuşlar. Hoca “45” demiş. Aradan 5 sene geçmiş. Hoca’ya yine yaşını sormuşlar yine “45” demiş.

“Hocam olur mu? 5 sene önce de 45 idin” demişler.

Hoca hiç bozuntuya vermemiş:

“Erkek adam sözünden dönmez.”

AZRAİL

Nasreddin Hoca ölüm döşeğindeymiş. Karısını çağırmış.

“Hanım en güzel elbiselerini giy, iyice kokular sürün, tak takıştır yanıma gel otur.”

“Ayol Hoca delirdin mi sen? Bu durumdayken ben nasıl süslenirim?”

“İyi ya Azrail gelince belki beğenip benim yerime seni götürür.”

KÖFTEHOR

Nasreddin Hoca parasını geri istemek için defalarca kapısını çalan alacaklısına kapıyı açmış.

“Yakında, yakında paranı ödeyeceğim.” “Ne zaman?”

“Dinle bak... Bizim duvar kenarına yol boyunca çalı tohumu ektim.

“Ve?”

“Ve tohum ilkbaharda yeşerecek ve çok çalımız olacak...” “Evet, şüphesiz! Sonra?”

“Bu caddeden çok koyun sürüsü geçer. Geçerken, geçen koyunların yünleri çalılara takılacak. Ben de yünleri toplayacağım. Bizim hanım bunları eğirip ip yapacak. Sonra gerisi kolay! Ben de pazara götürüp satacağım ve paranı geri ödeyeceğim.

Adam bu saçma plan üzerine kahkahayı basar. Hoca gülümser;

“Parayı cebinde hissedince nasıl da gülersin, köftehor seni!”

AKLIMDA DURACAĞINA...

Bayram gecesi Hoca nın karısı tatlı pişirmiş. Karı koca, konuşa gülüşe yemişler, birazı da artmış, bunu da sabaha yeriz deyip kalkmışlar. Uykuları gelince de yatmışlar. Yatmışlar amma Hoca yı bir türlü uyku tutmamış.

Nihayet karısını dürtmüş:

“Hanım kalk kalk, aklıma pek önemli bir şey geldi, durma, kalk.”

Karısı telaşla kalkıp: “Ne var, hayrola” deyince “Şu artan tatlıyı getir”. Karısı, tabağı getirince

“Çök yanıma” demiş. Oturup tabağı bir güzel temizlemişler.

Rahatlamış bir şekilde karısına şöyle der: “Şimdi yatalım, uyuyalım. Aklımda olacağına midemde olsun.”

OKÇU

Kasabanın eşrafı ok atmaya giderken Nasreddin Hoca yı da yanlarına almışlar. Sırasıyla herkes hedefe ok atmış. Kimi isabet ettirmiş, kimi ettirememiş.

Sıra Hoca ya gelince

“Haydi Hoca seni de görelim” demişler.

Hoca fırlatmış, ok hedefin çok uzağına düşmüş.

“İşte” demiş Hoca, “Sekban başı böyle atar. “

İkinci ok da hedefi vurmamış.

Hoca bu kez de:

“Bizim Subaşı da böyle atar” demiş. Üçüncü ok hedefe tam isabet edince göğsünü kabartıp arkadaşlarına dönüp eklemiş:

“İşte Nasreddin de böyle atar.”

HIRSIZ

Hoca, bir gece yatarken damda, bir hırsızın gezindiğini sezer. Karısına, “geçen gece geldim, kapıyı çaldım, duymadın; ben de şu duayı okudum. Ay ışığına yapışıp eve girdim” der. Bir kısa dua okur.

Bacadan duayı dinleyen ve belleyen hırsız, bu söze inanıp duayı okur, elleriyle ay ışığına sarılır, kendini damdan aşağıya koyuverir. Pat diye yere düşünce Hoca hemen koşar, hırsızı yakalar, karısına bağırmaya başlar:

“Karı, mumu getir, hırsızı yakaladım.”

Hırsız perişan bir halde, bırak efendi, bırak der, sende o dua, bende de bu akıl varken kolay kolay kaçamam ben.

YORGAN GİTTİ KAVGA BİTTİ

Hoca bir gece yarısı kapısının önünde bir kavga gürültü duyar, yataktan kalkar karısına seslenir:

"Hanım kalk, şu mumu yakta çıkıp bir bakayım dışarıda neler oluyor."

Karısı onu önlemek ister.

"Gece yarısı nene gerek, karışma sen!"

"Olur mu hanım! Bu patırtı gürültüde uyunur mu?"

Gerçekten kapı önünde bağırıp çağırmalar uzayıp gitmekte imiş, kadın kalkıp mumu yakmış. Hoca hava buz gibi olduğu için yorganı sırtına alıp aşağıya inmiş. Kapı önünde toplananlara sormuş:

"Ne oluyor burada?"

Daha ne olduğunu anlamaya kalmadan adamın biri karanlıkta Hoca nın sırtından yorganı aldığı gibi ortalardan kaybolmuş. Hoca uyku sersemi büsbütün şaşırmış. Zaten kavga da bitmiş, herkes dağılmaya başlamış. Hoca, hırsıza kaptırdığı yorganına üzüle üzüle, soğuktan büzüle büzüle yukarıya çıkmış. Onu merakla bekleyen karısı:

"Neymiş o gürültüler, kavganın nedenini anlayabildin mi?" deyince Hoca, düşünceli düşünceli şu cevabı vermiş:

"Ne olacak, kavga bizim yorgan içinmiş. Yorgan gitti kavga bitti!"

MISIR’A KADI OLDU

Bir gün Hoca, yine eşeğini kaybeder. Eee, bu kaçıncı! Artık canına tak eder. “İllallah bu taş kafalının elinden! Aklını başına alsın da, biraz da o beni arayıp bulsun!” diye söylenir. Aramaz.

Aradan, günler aylar geçer. Eşek ne döner gelir, ne bir kuru selam gönderir. Günlerden bir gün Hoca eşekler başı Deli Ömer’ i görür: “Bu herifin azıcık kulağı deliktir. Şunun bir ağzını arayayım!” der:

“Ömer Efendi, bizim eşeği gördün mü?”

“Duymadın mı,” der Deli Ömer; senin eşek Mısır’a kadı oldu!” Bunu duyunca, Hoca başını sallar:

“Tevekkeli değil; ben bizim çömeze ders verirken, o da kulaklarını dikip dinliyordu!”

ERKEK Mİ DİŞİ Mİ?

Adamın Biri, Hoca ya sorar:

“Nuh un gemisine zeytin dalını ağzında getiren güvercin erkek miydi, dişi miydi?” Hoca cevap verir:

“Tabii ki erkekti. Eğer dişi olsaydı, ağzını o kadar kapalı tutamazdı!”

İŞE YARAR ŞEY

Bir gece yarısı derin bir uykuya dalan Hoca yı, hanımı telaşla uyandırır. Hoca uykulu uykulu sorar:

“Ne var hanım? Ne diye uyandırıyorsun beni?” Hanımı:

“Kalksana efendi” der korkulu bir sesle. “Aşağı katta tıkırtılar duyuyorum. Eve hırsız girdi galiba.” Hoca hiç aldırış etmez;

“Merak etme hanım” der, “eğer işe yarar bir şey bulursa gidip alırız elinden!”

PAPAZIN SAKALI

Kendini beğenmiş bir papaz çıkar Hoca nın karşısına.

“Bütün dünyayı dolaştım, sorularıma cevap veren kimse çıkmadı. Bir de sana sorayım Hoca. Söyler misin, kaç tane yıldız var gökyüzünde?”

Hoca cevap verir:

“Bir eşeğin kılları kadar... “

“Nasıl cevap bu” der papaz, “eşeğin kılları sayılır mı hiç?”

“Peki” der Hoca, “gökteki yıldızların sayılabileceğini kim söylemiş?” Papaz:

“İkinci sorumu bil bakalım. Sakalımda kaç tane kıl vardır benim?”

Hoca yine cevap verir:

“Eşeğin kuyruğunda kaç kıl varsa o kadar.” “Nereden biliyorsun” diyecek olur papaz. Hoca şöyle anlatır:

“İnanmazsan otur şuraya. Sıra ile bir eşeğin kuyruğundan kıl koparalım bir senin sakalından. Eğer senin yüzün kabak gibi ortaya çıktığında eşeğin kuyruğunda hâlâ kıl kalırsa senin haklı olduğuna inanırız.”

KIYAMET KOPACAKSA

Hoca ya bir oyun oynamak isteyen üç beş komşusu: “Hocam” derler, “duyduk ki yarın kıyamet kopacakmış. Gel senin şu kuzuyu kesip yiyelim.” Söyleyene inanmadığı halde:

“Olur” der Hoca, “dediğiniz olsun. Bir dere kenarında kızartır yeriz.”

Güle oynaya derenin kenarına gelirler. Kuzu kızartılırken Hoca: “Haydi, ırmağa girip serinleyin biraz. Hava çok sıcak.” “Hay sağ olasın Hoca” derler. “Sen hele kuzuyu kızartıver.”

Sonra soyunup ırmağa girerler neşeyle. Onlar yıkanıp eğlenirken Hoca hepsinin elbisesini ateşe atıp bir güzel yakar.

Adamlar dereden çıkıp da olanları anlayınca:

“Yahu hocam derler ne yaptın sen? Şimdi nasıl döneceğiz köye?”

“Bu kadar üzülmeyin canım” der Hoca gülerek. “Ne de olsa yarın kıyamet kopacak. Elbiseye ne gerek var.”

DÜNYANIN DENGESİ

Hoca nın, her sorunun altından kalktığını duyan bir adam:

“Benim soruma bir cevap bulamaz” diye öğünür.

Günlerden bir gün yolda karşılaşırlar. Adam sorar:

“Hocam” der, “söyler misin, sabah olup da insanlar evlerinden çıkınca ne diye hep aynı yöne gitmezler de kimi o yana, kimi bu yana gider?”

Hoca hemen cevabını verir sorunun:

“Yahu efendi” der, “herkes aynı yöne gidecek olursa dünyanın dengesi bozulurdu!”

MARİFET KAVUKTAYSA

Adamın biri kargacık burgacık yazılarla dolu bir mektup getirir Hoca ya:

“Hocam şunu okuyuver Allah aşkına.”

Hoca mektuba dikkatle bakar. Yazı o kadar kötü ve karışıktır ki okumak mümkün değil.

“Al” der, “ben bu yazıyı okuyamadım!”

Adam birden sinirlenir:

“Yahu, ne biçim hocasın sen! Kocaman kavuğundan bari utan. Bir mektubu bile okuyamadın!”

Bu sefer sinirlenmek sırası Hoca ya gelir. Kavuğunu çıkartıp adamın kafasına geçirerek:

“Haydi” der, “marifet kavuktaysa sen oku da görelim!”

YALANCI ŞAHİTLE HOCA'NIN EŞEĞİ

Hoca, şehrin kadısını ziyarete gitmiş. Eşeğini de mahkeme kapısının önüne bağlamış. Bu sırada yalancı şahitlik suçundan ceza alacak bir adam getirmişler. O devirde böylelerine verilen ceza, bir eşeğin sırtına ters oturtulup çarşı pazar dolaştırılmakmış. Kadı Efendi Hoca'dan eşeğini vermesini rica etmiş. Yalancı şahidi Hoca'nın eşeğine bağlayıp götürmüşler. O gün akşama kadar eşeğini beklemek zorunda kalmış Hoca.

Bir başka gün yine Kadı Efendiyi ziyarete gelmiş Hoca. Yine aynı adamı yalancı şahitlik suçundan getirmişler. Hoca dayanamamış:

"Yahu, bana baksana sen. Ya yalancı şahitlikten vazgeç, ya da kendine bir eşek satın al!"

YA TUTARSA?

Kimi insanlar olmayacak hevesler peşinde koşup durur. Nasreddin Hoca böylelerine bir ders vermek istemiş bir gün. Elinde koca bir bakraç yoğurt mayasıyla gölün kenarına gelmiş. Başlamış kaşık kaşık dökmeye:

“Ne yapıyorsun Hoca?” demişler.

“Göle yoğurt mayası çalıyorum,” demiş kıs kıs gülerek.

“Olur mu?” demişler, “Göl yoğurt mayası tutar mı hiç?”

Hoca cevabı yapıştırmış tabii:

“Ya tutarsa “

BUZAĞININ ANASI

Bir buzağı Hoca nın bostanını harap etmiş. Ne var ne yok tepelemiş yaramaz buzağı. Hoca nın fena halde canı sıkılmış. Eline bir sopa geçirmiş, buzağının anası olan ineği kovalamaya başlamış:

“Yahu” demişler, “bostanını buzağı harap etti. Sen anasının peşinden koşuyorsun... “

“Bilmez gibi konuşmayın.” demiş Hoca. “Çocuk ne öğrenirse anasından, babasından öğrenir... “

YE KÜRKÜM YE

Hoca davet edildiği düğün ziyafetine gündelik elbiseleri ile gidince kimse kendine aldırış etmemiş.

Ne buyur diyen var, ne otur diyen. Canı sıkılmış Hoca nın. Bir koşu evine dönüp bayramlık kürkünü geçirmiş sırtına. Düğün yerine gelmiş. Onu kürküyle görünce büyük bir saygı göstermişler. Baş köşeye oturtmuşlar. Önüne tabak tabak yemekler sıralamışlar.

Hoca kürkünün ucundan tutup çorba tasına daldırmış birden. “Ye kürküm ye... “ demeye başlamış.

Şaşırıp sormuşlar:

“Ne yapıyorsun Hoca Efendi, kürk yemek yer mi hiç?” Hoca cevabını vermiş sorunun:

“Madem ki bütün saygı ve ikram kürküme yapılmıştır. Öyleyse yemeği de o yesin!”

İŞTE AYAKLARINIZ

Üç dört çocuk ayaklarını suya sokmuş oynarlarken Nasreddin Hoca nın yanlarına doğru geldiğini görmüşler. Bir muziplik düşünmüşler hemen:

“Aman hocam!” diye bağırmış birisi. “Ayaklarımız birbirine karıştı. Bir türlü bulamıyoruz.”

“Yaa” demiş, Nasreddin Hoca, “ben şimdi bulurum onları.”

Eline geçirdiği sopa ile başlamış su içindeki ayaklara vurmaya.

Çocuklar zıplayıp kalkmışlar sudan. Hoca gülmüş: “Tamam mı?” demiş, “Herkes ayağını buldu mu şimdi?”

AĞZINA OT TIKMIŞLAR

Bir gün Hoca nın bir köye gideceği tutmuş.

Öyle sıcak bir günmüş ki, kuş bile kanadını kımıldatamıyormuş. Böylesi bir günde yola çıkmak delilik değil de nedir! Yorgunluk bir yandan susuzluk bir yandan Hoca nın imanı gevremiş.

Şu yokuşun başında, şu inişin dibinde derken, Allah önüne bir çeşme çıkarmış.

Hemen oluğuna sokulan tıkaca çıkarıp ağzını dayamış ama, öyle bir akışı varmış ki üstü başı sırılsıklam olmuş. Hoca bir lahavle çekip:

“Tevekkeli değil, böyle deli deli aktığın içindir ki ağzına ot tıkamışlar ya senin!” demiş.

ÇÖMLEK HESABI

Eskiden takvim bugünkü kadar yaygın değildi. Hele köylerde ancak önemli bazı olaylara göre zaman belirlenirdi.

O yüzden özellikle Ramazan’da günleri şaşırmamak için bazı usuller uygulanırdı.

On bir ayın sultanı Ramazan ayı bir kez daha gelir. Nasreddin Hoca zamanı belirlemek için bir çömlek alır ve bir yığın ufak taş toplar.

Akşam olduğu zaman bu taşlardan bir tanesini çömleğe atardı.

Ramazan ın kaçı olduğunu öğrenmek isteyince çömlekteki taşları sayardı.

Hoca nın bu usulünü bilen bir arkadaşı Hoca ya küçük bir şaka yapmak ister.

Bir gün gizlice Hoca nın taşları büyüklüğünde bir kucak taşı çömleğe boşaltır.

Sonra doğruca Hoca nın yanına gider ve sorar:

“Hocam, bugün Ramazan ın yirmi dördü mü, yirmi beşi mi? Arkadaşlarla bir karara varamadık. Bana ‘Hoca’ya git danış. O bilir, dediler.”

Hoca:

“Olur, şu bizim çömleğe bir bakalım,” der, çömleğin yanına gider. İçindeki taşları saymak için boşaltır. Hayretler içinde kalır. Taşları sayar, tam 124 tane taş vardır. Kendi kendine:

“Allah Allah! Hiç böyle şey olur mu!” diye söylenir. Soru soran adamın yanına geri gelir: “Bugün Ramazan ın altmış ikisi” der.

Adam:

“Aman hocam! Hiç böyle şey olur mu? Hiç ay altmış iki çeker mi?” Hoca:

“Sen gene şükret, ben insaflı davrandım da yarısını söyledim. Benim çömleğin hesabına kalsaydı bugün Ramazan ın yüz yirmi dördü idi.”

BEŞ KURUŞ

Bir gün Hoca sallana sallana yolda yürürken, biri arkadan ensesine kuvvetli bir tokat atar. Hoca neredeyse yere düşecek. Hiddetle,

“Ne cüretle vuruyorsun!”

Genç adam, biraz ukala bir tavırla, kısaca özür diler. Küçük bir hata yaptığını, Hoca’yı bir arkadaşına benzettiğini söyler. Ayrıca Hoca nın olayı çok büyüttüğünü belirtir.

Hoca hıncını alamaz, mahkemeye gider.

Israrlıdır ve genç adamın kabul etmekten başka çaresi kalmaz.

Kadıya giderler.

Kadı iki tarafı da dinler. Ancak kadı, genç adamın arkadaşı olduğundan, onu müşkül durumdan kurtarmanın çaresine bakarken Hoca yı da yumuşatmaya çalışır.

“Hoca anlıyorum. Herkes aynı şeyleri hisseder bu durumda. Şimdi ne dersin, bu genç adam kendine bir tokat atsa kabul eder misin?”

Hoca tatmin olmaz, ısrar eder, “mahkeme yapılsın” der.

Bunun üzerine kadı, genç adama 5 kuruş ceza verir ve gidip getirmesini söyleyip kürsüden iner.

Hoca genç adamın dönmesini bekler. Bir saat geçer, iki saat geçer, fakat genç adamdan ses seda yoktur.

Mahkeme kapısının kapanmasına az kalmışken, Hoca kadının en meşgul bir anında ensesine okkalı bir tokat atar ve ekler:

“Kusura bakma kadı efendi, daha fazla bekleyemem. Gelirse söyle ona, 5 kuruşu sana versin.”

KÖR DÖĞÜŞÜ

Nasreddin Hoca, gençliğinde dilenen bazı insanlar görür. Epey bir zaman adamları inceler.

Dilenciler kör oldukları için çevredeki insanlar onlara pek çok yardım verirler.

Fakat dilenciler bir türlü doymak bilmezler.

Hoca, dilencilerin yanlarına yaklaşır. Cebinden para kesesini çıkartıp şakırdatır. Sonra dilencilere:

“Alın bu paraları da aranızda bölüşün,” diyerek yanlarından uzaklaşır.

Adamları tekrar gözlemeye başlar.

Kör dilenciler, para kesesinin içlerinden birine verildiğini sanarak parayı kapmak için birbirlerine girerler: “Kese sende!” “Ben de yok sende!”

“Çabuk benim payımı verin, yoksa ben size yapacağımı bilirim!” gibi sözlerle açgözlü dilenciler, birbirlerine vurmaya, küfretmeye başlarlar ama keseyi de bir türlü ele geçiremezler. Hoca bunları gözlerken:

“Hey gidi açgözlü iki dünya körleri hey!” diye söylenirken biri:

“Ne oluyor Hoca?” diye soru sorar. Hoca:

“Ne olacak, kör döğüşü nedir bilmiyorsan öğren,” der.

NEZLE

Timur, Akşehir'de karargâh kurulunca şehir halkı adına Nasreddin Hoca ile eşraftan iki zat hatır sormaya gitmişler. Kahveler içilip sohbet edildikten sonra, Timur sormuş:

"Karargâhımı nasıl buldunuz?"

Beylerden biri cevap vermiş:

"Çok güzel ama fena bir koku var!"

Timur fena halde kızmış, yanındakilere:

"Alın şu adamı, boynunu vurun" demiş ve öteki beye dönmüş:

"Koku var mı?"

Adam korkusundan: "Ne münasebet efendimiz, misk-ü amber kokuyor," deyince Timur gene kızmış:

"Neresi misk kokuyor dalkavuk herif! Alın şunun da boynunu vurun!"

Sonra aynı soruyu Hoca ya sormuş. Hoca bakmış pabuç pahalı yapıştırmış cevabını:

"Vallahi hükümdarım ne diyeyim, nezleyim burnum koku almıyor."

HER ŞEYİ İKİ GÖR AMA...

Hoca, şaşı bir kadınla evlenmiş. Akşam evine bir tabak kaymak getirince karısı:

“Efendi” demiş, “neden iki tabak getirdin, bir tabak yeterdi bize.”

Hoca nın hoşuna gitmiş. Ancak, yemekten sonra kadın: “Daha ilk geceden” demiş, “eve misafir getirilir mi, yanındaki hoca efendi de kim?” Bunun üzerine Hoca,

“Hanım, hanım” demiş, “bu evde her şeyi iki görebilirsin, ama beni bir.”

DEVENİN BAŞI

Hoca, karısının evde eğirdiği iplikleri pazara götürüp satarmış. İplikçiler yok pahasına alırlarmış hep. Sonunda Hoca dayanamamış:

“Size bir oyun edeyim de görün!” demiş kendi kendine.

Bir gün bulduğu bir deve başını evine götürmüş, iplikleri bunun üzerine sarmış. Kocaman yumağı gören iplikçi kuşkulanmış:

“Bunun içinde başka bir şey olmasın?” “Yok devenin başı!” demiş Hoca.

İplikçi inanmış, akçeleri verip yumağı satın almış. İçinden deve başı çıktığını görünce, ertesi gün Hoca ya çıkışmış: “Hile yapıp yalan söylemeye utanmaz mısın?” Hoca diklenmiş:

“Sorduğun zaman ‘devenin başı’ demedim mi?”

GETİR CÜBBEMİ AL SEMERİNİ

Nasreddin Hoca, eşeğiyle giderken adamakıllı sıkışmış. Cüppesini çıkarıp eşeğin üstüne atmış. Kuytuca bir yere giderek işini görmüş. Dönünce bir de bakmış ki eşek alıp başını gitmiş. Yetiştiğinde ne görsün; cüppenin yerinde yeller esiyor.

Eşeğin semerini çıkardığı gibi kendi sırtına geçirdikten sonra, hayvana bağırmış:

“Öyle bakıp durma, demiş, ver cüppemi, al semerini!”

KAZIN AYAĞI

Hoca bir gün Timur a kızarmış bir kaz götürürken yolda canı çekmiş, hemen kazın bir bacağını midesine indirmiş.

Hoca yı huzura kabul eden Timur, bakmış ki kendisine sunulan kızarmış kaz, tek ayaklı.

Kendisi de malum topal. Hoca bunu bilerek, hakaret olsun diye yaptı sanarak, ona çok kızmış. Hoca durumu hemen sezerek:

“Ulu hakanım, bizim Akşehir’ in kazları hep tek bacaklıdır. Bakın çeşme başındaki kazlara,” demiş ve çeşme başında tek bacaklarını altlarına almış uyuklayan kazları göstermiş.

Timur, Hoca ya bakarak gülmüş:

“Yoo, Hoca, kazın ayağı öyle değil” demiş. Adamlarına çeşme başındaki kazlara değnekle dokunmaları için emir vermiş. Kazlar, uykularından uyandırılınca iki ayakları üstünde kaçışmaya başlamışlar.

Hoca nın yüzüne alaylı alaylı bakan Timur:

“Hani Akşehir in kazları tek ayaklı idi,” diye sorunca Hoca:

“Vallahi hakanım, eğer o değnekleri size vursalardı, tövbeler olsun, dört ayaklı bile olur kaçardınız,” diye cevap vermiş.

ALLAH VERSİN

Nasreddin Hoca evinin çatısını onarırken bir adam kapıyı çalar. Hoca yukarıdan, “Ne istiyorsun,” diye seslenir. Adam yanıt verir: “Hele bir aşağı gel.” Hoca aşağıya inince, adam, “Allah rızası için bir sadaka,” der.

Hoca bu duruma çok sinirlenir. Ama belli etmez. Adama, “Yukarı gel,” der.

Adam, Hoca ile çatıya kadar çıkar. Tam çatıya vardıklarında Hoca lafı yapıştırır: “Allah versin!”

DAĞ YÜRÜMEZSE

Nasreddin Hoca ya yapılan sataşmalar tükenip bitmez. Akşehirliler bir gün Hoca ya takılır ve sorarlar:

“Hocam senin evliyalar katında ulu bir kişi olduğun söylenir aslı var mıdır?”

Hoca nın böyle bir iddiası elbette yoktur ama bir kere soruldu ya cevaplar:

“Her halde öyle olmalı.”

“Böyle kişiler zaman zaman mucizeler göstererek bu özelliklerini herkese kanıtlar. Hoca madem kabullendin göster bir mucize de görelim!”

Hoca:

“Pekala, şimdi size bir mucize göstereyim” der. Karşıdaki dağa seslenir;

“Ey ulu dağ çabuk yanıma gel!” der. Tabii ne gelen dağ var ne giden. Hoca yürümeye başlar dağa doğru. Akşehirliler:

“Ne oldu Hoca dağı getiremedin, kendin oraya gittin!” diye gülünce Hoca:

“Bizde kibir yoktur, dağ yürümezse abdal yürür,” der

UZAYAN MAŞA

Hoca, bedestende dolaşırken tellâlın bir kılıç sattığını görür:

“Bu kılıç gazidir. On altına satıyorum; bedavadır, bedava!... “

Tellâlın yanına varan Hoca, bu kılıcın bu kadar pahalı satılmasındaki kerameti sorar.

Tellâl:

“Hocam, bu kılıç, düşmana uzatıldığı vakit tam beş arşın uzayıverir!”

Hoca, içinden “ya, öyle mi?” der ve koşa koşa eve gelerek büyük mangal maşasını alıp tekrar bedestene döner; maşayı sallaya sallaya bağırmaya başlar:

“On altına; bedava, bedava!” Hoca’yı görenler gülüşerek: “Bir akçe bile etmeyen adi bir ocak maşası on altın eder mi?” derler.

“Ya, siz adi bir kılıcı biraz önce on altına satıyordunuz!.. “ “Ama o kılıç, cenkte beş arşın uzar!” Hoca:

“Eee” der, “bu maşa da bizim hatunun eline geçsin, uzuyor mu uzamıyor mu görün...”

TİLKİYE CEZA

Hoca, Ramazan ayında vaaz vermek için hangi köye gittiyse geri çevrilmiş. Kimse Hoca nın yüzüne bile bakmamış.

Hoca aç, susuz, yorgun argın dolaşırken bir başka köye daha uğramış. Köyün meydanında büyük bir kalabalık toplanmış.

Köylüler Hoca'yı görünce, "Aman Hoca Efendi, bir derdimiz var, şunu hallediver." demişler.

Kalabalığın orta yerine gelen Hoca köylülerin bir tilkiyi bağlamış olduklarını görür. Meğer bu tilki köylülerin bağlarına ve kümes hayvanlarına zarar verirmiş.

O gün bir rastlantı sonucu yakalamışlar, fakat nasıl cezalandıracaklarını bir türlü kararlaştıramıyorlarmış.

Hoca tilkiyi almış, başına kavuğunu, sırtına cübbesini geçirerek salıvermiş. Köylüler şaşırıp "Hoca Efendi bu nasıl ceza?" diye sorduklarında şu karşılığı vermiş:

"Bu tilki, bu kıyafetle her gittiği yerden kovulur. Bir lokma yiyecek bile bulamaz."

BAKKAL BORCU

Hoca nın bakkala elli üç akçe borcu varmış. Hoca bir gün, birkaç eşi dostuyla çarşıdan geçerken bakkal onu görüp dükkândan fırlamış. Hoca' nın karşısına geçip eliyle para işareti yapmaya başlamış, "Borcunu vermezsen seni tanıdıklarının yanında rezil ederim" demek istemiş. Hoca, görmezlikten gelerek başını başka tarafa döndürmüş.

Bakkal o tarafa geçmiş, yine aynı işareti yapmış. Bakkalın, bu hareketi devamlı yapması, Hoca yı fena halde sinirlendirmiş, dostları da işi anlamışlar.

Artık sabrı tükenen Hoca, "Gel buraya" diye hiddetle bakkalı çağırmış;

"Bana bak" demiş, "benim sana ne kadar borcum var?"

Bakkal,

"Elli üç akçe" demiş.

Hoca, "peki" demiş, "yarın gel yirmi sekiz akçesini al, öbür gün gel, yirmisini daha vereyim; etti mi kırksekiz, geriye ne kalır? Topu topu beş akçe. Be hey zalim adam, beş akçecik için beni çarşıda, ele güne karşı rezil etmekten utanmaz mısın?"

BİLENLER BİLMEYENLER

Nasreddin Hoca bir gün Akşehir de camide vaaz vermek için kürsüye çıkıp:

“Ey cemaat bugün size ne söyleyeceğimi biliyor musunuz?” diye sormuş. Camideki topluluk:

“Bilmeyiz” demişler. Bunun üzerine Hoca: “Siz bilmeyince ben size ne söyleyeyim.” diyerek kürsüden inmiş ve camide kendisini dinlemeye hazırlanan topluluğu yüzüstü bırakarak cübbesini giydiği gibi camiyi terk etmiş.

Hoca ertesi gün yine vaaz etmek için aynı kürsüye çıkmış, bu sefer yine topluluğa aynı soruyu sormuş. Camideki topluluk bu sefer Hoca yı kaçırmamak için:

“Biliriz” cevabını vermişler. Hoca bu sefer de onlara:

“Mademki biliyorsunuz o halde benim söylememe ne lüzum var” demiş ve yine topluluğa küserek cübbesini giydiği gibi camiyi terk etmiş.

Ertesi gün camideki topluluk Hoca yı vaazdan kaçırmamak için kimisi biliriz, kimisi bilmeyiz demeyi kararlaştırmışlar.

Hoca ertesi gün vaaz etmek için kürsüye çıktığında topluluğa yine aynı soruyu sormuş.

Topluluk da daha evvelden kararlaştırdıkları gibi bazıları biliriz bazıları da bilmeyiz diye karşılık vermişler.

Bu sefer Hoca büyük bir ciddiyetle topluluğa dönerek:
“Ne âla... Öyleyse bilenleriniz bilmeyenlerinize anlatsın.”

KARA KAPLI KİTAP

Nasreddin Hoca nın kadılık yaptığı sıralarda bir adam gelmiş:

“Kadı efendi size bir şey danışacağım.” “Buyrun” demiş Nasreddin Hoca,

“Geçen gün, sizin inek, bizim ineğin karnını tepelemiş ve öldürmüş. Şimdi ne yapmam gerek?”

Nasreddin Hoca, sakallarını sıvazlayıp bir an düşündükten sonra:

“Hayvan bu, demiş, dava edecek değilsin ya hayvanı!.. Sahibinin bu işte suçu yok, ne bilsin böyle olacağını.”

Hoca nın bu sözleri üzerine adamın yüzü gülmüş, tekrar söze başlamadan önce:

“Kusura bakma kadı efendi, demin ben bir yanlışlık yaptım, ölen inek benimki değil, seninki imiş. Benim inek senin ineği tepelemiş ve senin inek ölmüş... “

Hoca, yerinden doğrulup:

“Bak” demiş, “şimdi iş değişti. O halde verin raftaki kara kaplı kitabı da hele bir bakalım!... “

ALLAH’IN İŞİ

Tarlada bir hayli çalıştıktan sonra adamakıllı yorulan Hoca, ulu bir ceviz ağacın dibine oturmuş. Bir, ağaçtaki küçücük cevizlere bir de tarladaki koca koca bal kabaklarına baktıktan sonra kendi kendine söylenmiş:

“Allah ın işine karışılmaz ama bu ne ters iştir. Kabakların gövdesi ipincecik, sicim gibi; kabaklar kafamdan büyük! Ağacın ululuğu yanında şu cevizler de amma ufacık kalıyor!”

Tam bu sırada bir ceviz pat diye Hoca nın çıplak kafasına düşüvermiş. Hoca ellerini kaldırıp dua etmiş:

“Tövbe, Ulu Allah’ ım, bir daha senin işine karışırsam iki olsun. Ya cevizler kabak kadar kocaman olsaydı!”

BAŞBAŞA YEMEK

Bir gün sofrada Hoca hanımına, “Hanım,” demiş. “Aç şu başörtünü.” Karısı şaşırmış,

“Açayım açmasına da, hayırdır efendi?”

“Sen başını açarsan melekler kaçar, ben besmeleyle yemeğe başlarsam şeytanlar kaçar. Şöyle baş başa bir yemek yiyelim.”

BAL ÇÖMLEĞİ

Bir gün Hoca nın kadıya işi düşmüş.

Demişler ki, “Kadı haraç ve rüşvet yiyen bir adamdır. Bir çömlek bal götür, yoksa işin hallolmaz”

Hoca sinirlenmiş, bir çömlek alıp ve içini balçıkla doldurmuş ve üstüne halis oğul bal sıvamış. Gitmiş kadıya, çömleği bir yana koymuş, başlamış derdini anlatmaya, tabi kadının gözü baldaymış ve hemen ilamı vermiş.

Akşam olup, balı eve götüren kadı, sofrada çömleği açmış, bir de ne görsün incecik balın altında balçık var.

Kadı ertesi sabah mübaşire seslenmiş: “Çabuk o Nasreddin i buraya çağır, ilamda hata olmuş düzelteyim.”

Mübaşir, Nasreddin’ i bulmuş “İlamda bir hata olmuş, geri gelecekmişsin kadı söyledi.” demiş.

Durumu anlayan Hoca, mübaşire cevabı yapıştırmış: “Hata ilamda değil, baldadır.”

HAMAM PARASI

Hoca bir gün hamama gitmiş.

Yıkanıp paklandıktan soma hamamcılar kendine, biraz da elbisesinin eski püskü olması nedeniyle, yırtık pırtık bir peştamal vermişler.

Hoca yıkandıktan sonra ayna tutan hamamcıya on akçe vermiş. On akçe gibi bolca bahşişi gören hamamcılar, şaşırmış. Hoca yı büyük bir saygı ile yolcu etmişler.

Aradan az bir zaman geçtikten sonra Hoca yine aynı hamama gitmiş. Bu kez kendisine en iyi peştamalı vermişler, büyük itibar göstermişler.

Yıkanıp çıkarken bu kez aynacıya bir akçe bırakmış. Hamamcılar şaşırınca şöyle demiş:

“Bu seferki yıkanma parasını geçen sefer ödemiştim, bu bir akçe ise geçen seferki yıkanmanın ücretidir!”

ESNEME

Hoca köyün birine gitmiş, misafir olmuş. Misafirlik yaptığı evde kendisine yemek ikram edilmemiş, Hoca açlıktan ölecek. Sohbet ederlerken biri pat diye sormuş:

“Hocam, insan ne zaman esner?”

“Vallahi” demiş, “ya açlıktan ya uykusuzluktan.” Sözünü bitirir bitirmez geniş geniş esnemeye başlamış. “Ama benim uykum yok.”

TANRI MİSAFİRİ

Caminin karşısında oturan Nasreddin Hoca'nın bir gün kapısı çalınır. Karşısında dilenci. "Tanrı misafiriyim." Nasreddin Hoca dilenciyi süzer: "Yanlış geldin oğlum, Tanrı nın evi karşıdadır."

ESKİ MEZAR

Hoca dostlarına vasiyet etmiş: “Ölünce beni eski bir mezara gömün.” “Niçin hocam?”

“Melekler gelince, onlara ‘görmüyor musunuz, benim kabrim bile çökmüş, beni çoktan sorguya çektiniz derim.”

İNEK-EŞEK

Hoca nın bir eşeği, bir de ufak ahırı varmış. Çok istediği halde yoksul olduğundan ve eşeğini rahatsız etmemek için bir türlü inek alamazmış. En sonunda günün birinde karısının isteğiyle bir inek sahibi olmuş. Ama bakmış ki, ahıra ikisi sığmıyor. Ellerini havaya açmış,

“Yüce Rabbim, ne olur şu ineğin canını al!”

Ertesi sabah ahıra bir girmiş ki, hayvanlardan biri nalları dikmiş. Tam sevinecekken ölenin eşek olduğunu görmüş. Yine ellerini havaya açarak ağlayacak halde:

“Ey Allah’ ım, sana güvenirim, inanırım, inancım tamdır. Ancak şaşkınlıkla görürüm ki eşekle ineği ayıramıyorsun.”

BİRAZ DA BEN ÖLEYİM

Hoca'yı Ramazan'da iftara davet etmişler. Yemekte börek tepsisinin başına üşüşüp ev sahibi atıştırmaya, atıştırdıkça siniyi kendine çekip yutmaya başlamış.

Her lokmasından sonra "Oh, öldüm!" diyormuş.

Hoca dayanamamış, tepsiyi kendine çektiği gibi,

"Birader, bırak biraz da ben öleyim!" demiş.

AÇTIM

Bir toplulukta gevezenin biri gecenin geç vaktine kadar kimseye söz bırakmadan konuşmuş durmuş. Hoca da o konuşurken durmadan esnemiş. Toplantı bitip herkes dağılırken geveze adam:

“Hocam, hiç ağzını açmadın.”

Hoca yapıştırmış:

“Açmaz olur muyum, az daha ağzım yırtılacaktı.”

DAHA GİDEYİM Mİ?

Bir gece yatakta karısı Hoca ya “Efendi biraz ileri gider misin?” der. Hoca üstünü başını toplar, giyinir ve yola düşer.

Epey bir yol aldıktan sonra sabahleyin bir tanıdığına rastlar.

Adam “Yahu hocam böyle sabah sabah nereye gidiyorsun?” der.

Hoca da şöyle seslenir adama:

“Vallahi bilmiyorum, yalnız sen bizim eve git, hanıma sor bakalım; daha gideyim mi?”

KÜÇÜK KIYAMET

Nasreddin Hoca'ya sormuşlar: "Kıyamet ne zaman olacak?"
Hoca: "Hangi kıyamet?" "İlahi hocam, kaç tane kıyamet var?"
"Hanım ölürse küçük kıyamet, ben ölürsem büyük kıyamet."

DOĞURAN KAZAN

Hoca komşusundan ödünç bir kazan alır. Kazanı verirken içine küçük bir kazan daha yerleştirir. Komşusu sorar:

“Bu nedir hocam?”

“Senin kazan doğurdu” der Hoca da.

Komşu çok sevinir, alır kazanları gider.

Aradan birkaç gün geçer. Hoca yine komşusuna gider, kullanmak için kazanı ister

Komşusu heveslenir:

“Hay hay baş üstüne der” kazanı sevinerek Hoca ya verir.

Aradan oldukça uzun bir zaman geçer. Komşu kazanı geri gelmeyince Hoca nın kapısını çalar: “Bizim kazan ne oldu hocam?” “Kazan mı, sizlere ömür,” der Hoca. Komşu şaşırır.

“Aman hocam kazan bu, nasıl ölür?” “Komşum, kazanın doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne mi inanmıyorsun?”

KULAK ISIRILIR MI?

Hoca kadı iken adamın biri gelmiş:

“Kadı Efendi, filan adam benim kulağımı ısırdı, hakkımın alınmasını istiyorum,” der. Kulak ısırdığı iddia edilen adam ise ısırmadığını iddia ederek adamın kendi kulağını kendisinin ısırdığını söyler.

Nasreddin Hoca biraz sonra hüküm verecektir. Siz bekleyin ben şimdi gelirim, der ve arka odaya geçer. Hoca Merhum orada insanın kendi kulağını ısırıp ısıramayacağını kontrol etmektedir. Fakat kulağını ısırmaya uğraşırken sırtüstü yıkılır ve başı yarılır. Biraz sonra mahkemeye başı sargılı olarak çıkar. Adam iddiasını tekrarlar ve:

“Bu adam benim kulağımı ısırdı, davacıyım,” der.

Davalı ise:

“Kadı Efendi bu adam kendi kulağını kendisi ısırdı, ben ısırmadım,” diyerek iddiayı reddeder. Bu sefer adam: “Hiç insan kendi kulağını ısırabilir mi?” Bunun sözlerinin saçmalığı meydanda, diyerek adamın iddiasını çürütmek ister. Bu söze Hoca merhum karışır ve şöyle der:

“Isırır efendim ısırır. Hatta ısırmak değil, ısırmak için uğraşırken düşer de başını bile yarar.”

BUNA DEĞMİŞ, BUNA DEĞMEMİŞ

Hoca bir gün yanına birkaç karpuz alıp odun kesmeye dağa gitmiş. Susayınca karpuzlardan birini kesmiş, bir de ne görsün: Karpuz kabak!

İkincisini, üçüncüsü derken bütün karpuzların kabak olduğunu görüp sinirlenmiş. Hepsine bir tekme atıp, üstlerine de işemiş.

Gelgelelim gün ilerlemiş, sıcak artmış. Hoca'da bir hararet, bir hararet...

Hemen karpuzların yanına gitmiş. Dayanamayıp bir parça almış.

"Buna değmiş, buna değmemiş" derken bir de bakmış ki ortada karpuz adına hiçbir şey kalmamış!

HEYBE

Nasreddin Hoca bir köyde misafirken heybesini yitirmiş. Köylülere:

“Ya heybemi bulun, ya da ben yapacağımı bilirim... “ demiş.

Köylüler telaşlanmışlar. Arayıp taramışlar, heybeyi bulup Hoca ya getirmişler. Köyden ayrılırken de:

“Hocam” demişler, “heybeyi bulmasaydık ne yapacaktın?”

Hoca şöyle bir elini sallayıp:

“Hiç” demiş, “evde eski bir kilim vardı, gidince onu bozup heybe yapacaktım!”

KAYNANA

Hocanın kaynanası çamaşır yıkarken ırmağa düşmüş ve sulara kapılıp kaybolmuş.

Halk kadıncağızı ararken Hoca suyun aktığı yöne doğru değil, geldiği yöne doğru gidiyormuş. Birisi seslenmiş: “Hocam, sen ters yöne gidiyorsun.”

Hoca yanıtlamış:

“Sen benim kaynanamı tanımazsın. Dünyanın en ters kadınıydı o. Mutlaka cesedi de ters yöne gitmiştir!”

KIRK YILLIK SİRKE

Hoca nın bir komşusu,

“Hocam sende kırk yıllık sirke varmış. Bir fincan versen de içsek, şifa olsa.” Hoca çıkışmış:

“Veremem, herkese verseydim kırk yıllık sirke bende hiç bulunur muydu?”

EŞEĞE TERS BİNME

Nasreddin Hoca bir gün yabancı bir köyde misafir olur. Cuma günü O' nu kürsüye çıkartırlar. Güzel bir vaaz verir, herkes pek memnun kalır. Camiden çıkınca Hoca' nın eşeğini getirirler. Köylülerin hepsi ona hizmet etmek için adeta yarışırlar. Hoca eşeğine binerken biraz düşünür. Sonra eşeğin üstüne ters oturur. Herkes hayret eder.

Köylülerden biri dayanamayıp sorar :

"Hocam," der "kusura bakma ama eşeğe niçin ters binersin?"

Hoca tebessüm ederek cevap verir :

"Eğer düz binip önünüze geçseydim siz arkada kalacaktınız. Siz öne geçseydiniz, bu defa ben arkada kalmış olacaktım. Böyle ters binince size arkamı dönmemiş oluyorum."

AT NALI

At nalının insanlara uğur getirdiğine inanan biri, Hoca’ya sormuş:

“Hocam, at nalı insana uğur getirirmiş, evin kapısına assak günah olur mu?” Böyle hurafelerin dine aykırı olduğunu her zaman anlatan Hoca, bu sefer farklı bir yöntemle cevap vermiş:

“Eğer uğur getiriyorsa, asabilirsin. Ama bence getirmez. Çünkü atlarda bir değil, dört nal olmasına rağmen şimdiye kadar sahibine bile fayda getirmemiştir.”

HOCA İLE HAKİM

Hoca, Sivrihisar da hatip iken, hakim ile kavga eder, nasılsa hakim, döşeğinde ölümle pençeleşmektedir. Hoca ya: “Gel, telkin ver”, derler. O da:

“Başka bir hoca bulun, o benimle kavgalıdır, sözümü tutmaz!”

KENEFTE SAKIZ ÇİĞNEMEK

Hoca ya birisi gırgır olsun diye:

“Hoca,” demiş, “ben kenefte bile sakız çiğnerim! Bunun kitapta yeri var mı?”

Hoca, bu zevzek adamı bozmamak için: “Bak oğlum, demiş, bunu bir daha yapma!” Fakat, adam:

“Anladık Hoca da... Sen bunun yerini kitap da gördün mü görmedin mi?” diye yılışınca, Hoca:

“Hayır oğlum,” demiş, “ben görmediğim şeyi gördüm diyemem. Ama seni öyle kenefte sakız çiğneyerek çıkarken görenler, oraya ettiğin şeyi yediğini zannederler!”

MİNARE YAPIMI

Hoca merhum, Akşehir de dolaşırken yanına daha önce hiç minare görmemiş bir adam yaklaşır.

“Bunları nasıl yapıyorlar,” diye sorar. Hoca ciddiyeti bozmadan:

“Bunu anlamayacak ne var? Kuyuların içini dışına çevirirler, olur sana bir minare!” demiş.

ALLAH TAKSİMİ Mİ, KUL TAKSİMİ Mİ?

Çocuklar, mahallede birbirlerine girmişler. Kavga döğüş, kıyamet!... Ele geçirdikleri bir kucak cevizi bir türlü doğru dürüst bölüştüremiyorlarmış. Kavganın kızıştığı bir sırada Hoca da oradan geçiyormuş. Çocuklar koşarak ona başvurmuşlar:

“Hoca Efendi, ne olur, şunları bize güzelce bölüştürüver!”

Çocuklar bir kenara çekilmişler. Hoca geçmiş cevizlerin başına:

“Çocuklar demiş, Allah taksimi mi istersiniz, yoksa kul taksimi mi?

Çocukların hepsi birden:

“Allah taksimi, Allah taksimi!” diye bağırmışlar. Bunun üzerine Hoca bir avuç ceviz alıp bir çocuğa vermiş. Arkasından iki cevizi bir başkasına, birkaç avucu ötekine, beş altı taneyi berikine... Bazı çocuklara da hiç vermemiş. Çocuklar Hoca ya itiraza başlamışlar.

“Bu nasıl taksim Hoca Efendi, haksızlık ettin!”

Hoca da:

“Çocuklar” demiş, “siz benden Allah taksimi istemediniz mi? Allah taksimi böyledir. O, dilediğine az, dilediğine çok verir, hiç vermediği de olur, herkes kısmetine boyun eğer!... “

EL YAZISI

Nasreddin Hoca iyi bir eğitim görmüştü. Bölgenin en iyi okullarına gitmişti. Bunu bilen ve okuma yazma bilmeyen bir komşusu bir gün Hoca ya gelmiş:

“Hoca” demiş. “Oğlum Konya da. Ona bir mektup yazar mısın?” Hoca da, “Ben Konya ya gidemem” demiş.

“Sana, Konya ya git demedim mektup yazmanı istedim.” Hoca:

“Benim el yazımı benden başka kimse okuyamayacağında mektubu okumak için kendim gitmeliyim.”

DOKSAN DOKUZ, YÜZ...

Bir devirde Nasreddin Hoca büyük bir para sıkıntısına düşmüş. Ne yapsın? Başlamış gece gündüz evinde yüksek sesle dua etmeye:

"Yarabbim, bana yüz altın ver! Doksan dokuz olursa asla kabul etmem..." Onun durmadan böyle dua ettiğini duyan zengin bir komşusu merak etmiş. Yanına doksan dokuz altın alarak görünmeden Hoca' nın damına çıkmış. Tam Hoca aynı duayı sayıklarken başlamış bacasından teker teker altınları atmaya. Hoca, bacasından altın yağmaya başladığını görünce, Allah ın nihayet duasını kabul ettiğine inanarak koşmuş. Başlamış altınları toplamağa... Bir taraftan da sayarmış. Altınların sayısı doksan dokuz olunca:

"Buna da şükür Allah' ım! Varsın doksan dokuz olsun!" diyerek altınları cebine indirmiş." Bacanın tepesinde bu işin sonunu bekleyen zengin komşu hemen telâşlanmış. Yukarıdan seslenmiş:

"Hoca! Hoca! Hani altınlar doksan dokuz olursa kabul etmeyecektin! Oldu mu ya!" Hoca pişkin bir tavırla şöyle cevap verir:

"Doksan dokuz altını veren Allah, elbette birini de verir."

GÜÇLÜ NEFES

Keçisi yaralanan adama komşuları yaraya katran sürmesinin iyi geleceğini söylerler fakat katrana para vermek istemeyen uyanık adam bizim Hoca nın yanına gelerek:

“Hocam sizin nefesiniz kuvvetlidir. Bir okusanız da şu keçimin yarası iyileşse.” diye ısrar edince Hoca dayanamaz:

“Tamam senin istediğin gibi olsun, bir şeyler okuyalım, ama çabuk iyileşmesini istiyorsan benim nefesime biraz katran karıştırman lazım!”

TOK OLMAK İÇİN

Bir köy imamı Nasreddin Hoca'yı misafir olarak kabul eder. Ev sahibi de ona şöyle söyler:

"Beyim! Beyim! Siz yorgun musunuz, yoksa susuz musunuz?"

Karnı aç olan Hoca şöyle cevap verir: "Buraya gelmeden önce bir su kaynağının önünde uyumuştum."

FİNCANCI KATIRLARI

Hoca bir gece mezarlıktan geçerken aniden ayağı kayar ve eski bir mezarın içine düşer.

O anda aklına geceyi orada bir ölü gibi geçirerek yazıcı melekleri görme fikri gelir.

Hemen yatar ve beklemeye başlar.

Bir süre sonra mezarlığa yaklaşmakta olan fincancı kervanından yükselen katırların çan sesleri, katırcıların konuşmaları, homurtular derken iyice yaklaşan seslerden korkan Hoca kıyamet vakti geldi sanarak dışarıda ne olduğunu görmek için mezardan dışarı çıkınca bir anda yarı çıplak Hoca yı gören katırlar ürker.

Hortlak görmüş gibi her biri bir tarafa kaçışan katırlar bütün yükleri yerlere yuvarlar, fincanları zayi ederler.

Bunun üzerine sinirlenen fincancılar koşup Hoca yı yakalarlar:

“Be adam gecenin bir vakti ne yapıyorsun burada?” derler.

Hoca korkudan kekeleyerek

“Be be ben öbür dünyadan geldim. Bir bakayım burada işler nasıl gidiyor.” deyince adamlar Hoca yı bir güzel pataklarlar.

Bin perişan eve dönen Hoca yı telaşlı karısı karşılar: “Ee anlat bakalım ne bu halin? Öbür dünya nasıl? Ne var?... “

Hoca biraz vakurlu biraz üzgün:

“Hiçbir şey. Ta ki fincancı katırlarını ürkütene kadar.”

İYİ İNSANLAR

Nasreddin Hoca nın komşusu evlenirken Hoca dan davetiye dağıtmasını istemiş.

Hoca şehirde kendini beğenmiş olarak ün kazanan bir zenginin davetiyesini vermeye gitmiş. Hoca yı gören zengin sinirinden:

“Davetiyeleri dağıtmaya iyi bir insan bulamamışlar mı?” deyince Nasreddin Hoca:

“İyi insanlar da vardı, ama onlar iyi insanların davetiyelerini vermeye gitti,” diye cevap vermiş.

FARE-ÇARE

Nasreddin Hoca pazara giderken mahalleden şakacı biri yanına gelip:

“Efendim akşam uyurken fare ağzıma kaçtı. Bunun çaresi nedir?”

“Çaresi kolay” demiş Nasreddin Hoca, acıkmış bir kediyi ağzınıza sokup yutun!”

TAVUKLAR ARASINDA HOROZ

Hoca nın ahbapları toplanıp, Hoca ya bir oyun oynamaya karar vermişler.

Her şeyi önceden hazırladıkları gibi yapmak için de anlaşmışlar.

Bu sırada Hoca olacaklardan habersiz bir şekilde dostlarını görünce sevinmiş;

“Çok şükür, sohbet edecek birkaç dost var” deyip tesbihini sallaya sallaya yanlarına gitmiş.

Dostları, “Hoca Efendi, Hoca Efendi, temizlik imandan gelir derler. Biz hamama gidiyoruz, sen de gelir misin?” dediklerinde Hoca,

“Tabii gelirim, hemen gidelim” deyip onlara katılmış.

Hamamın önüne gelmişler:

“İşte, bu civarın en güzel hamamı... Ne dersiniz Hoca Efendi, girelim mi?” diye sormuşlar. Hoca da “Hay hay!” deyip kabul etmiş.

Hamamda güzel güzel yıkandıktan sonra, havadan sudan konuşurlarken biri,

“Bir teklifim var. Hepimiz yumurtlayalım. Kim yumurtlayamazsa hamam paralarını o ödesin” demiş.

Biraz sonra hepsi, “Gıt gıt gıdaaak... Gıt gıt gıdaaak...” diye gıdaklamaya başlamışlar.

Sonra da daha önce sakladıkları yumurtaları birer birer çıkarıp ortaya koymuşlar. Hoca bir oyuna geldiğini hemen anlamış.

İçinden “şimdi gösteririm ben size” diyerek “Üüürürüü Üürrürrüüüü!” diye ötmeye başlamış. Dostları hayretler içinde,

“Hoca Efendi, aklını mı oynattın. Neden durmadan ötüp duruyorsun?” diye sormuşlar. Hoca da:

“Bre yumurtacılar, bu kadar tavuğa bir de horoz lâzım değil mi?” diye cevap vermiş.

YOKSULUN MALI

Hoca yı bir şölene davet etmişler. Sofraya oturulunca, Hoca ağzındaki sakızı çıkarıp burnunun ucuna yapıştırmış.

Bunu görenler: “Sakızı koyacak başka yer bulamadın mı?” deyince, Hoca:

“Ne olur ne olmaz, yoksulun malı gözünün önünde gerek.” demiş.

İPE UN SERMEK

Komşunun biri Hoca dan ip ister. Hoca içeri girip çıkar, “İpe un serilmiş”, der. Komşu hayretle başını sallar: “Öyle mi Hoca! Nasıl olur da ipe un serilir?” “Ben onu ödünç vermek istemedikçe her şey mümkün!”

KEÇİ Mİ, FİLMİ?

Hoca nın pek güzel, haşarı bir kuzusu varmış. Komşusu, iki de bir "Hoca" dermiş, "ne olur, şu kuzuyu kes de bize bir ziyafet çek" Hoca "o benim eğlencem" der, ama bir türlü dediğini yapmazmış.

Adam, Hoca'ya muziplik olsun diye bir gün kuzuyu keser. Hoca yı da davet edip bir ziyafet çeker, sonradan da işi anlatır. Hoca, bu duruma çok üzülür.

Komşusunun bir tiftik keçisi varmış. O da onu tutup keser ve afiyetle yer. Komşusu, keçisinin kaybolduğuna yanar yakılır, her mecliste, "tüyü şöyle uzundu, boyu böyle güzeldi" diye devamlı keçisinden bahsetmeye başlar.

Bir yıl geçer, her sohbette keçi bahsi bir türlü tükenmez. Nihayet bir gün her şeyden bezmiş olan Hoca, dayanamaz ve oğluna şöyle der:

"Deli gönül diyor ki, çıkar şu keçinin postunu ortaya da keçi miydi, fil miydi, görsün herkes!"

KAFASINI UNUTMASIN

Akşehir in zenginlerinden birinin köşküne ziyarete gelen Hoca yı kapıda karşılayan hizmetçi, efendisinin evde olmadığı konusunda diretince Hoca:

“Efendine söyle bir daha evden çıkarken ikinci kattaki pencerenin kenarında kafasını unutmasın!”

BENİ SORMAZSIN

Nasreddin Hoca, bir köyde vaaz veriyormuş. Laf arasında Hazreti İsa nın göğün dördüncü katında olduğunu söylemiş... Vaazdan sonra, bir kadın Hoca’ya yanaşmış:

“Hazreti İsa, orada ne yer, ne içer?” demiş.

Hoca nın tepesi atmış:

“Ey hatun, köyünüze geleli şunca zaman oldu, benim ne yiyip içtiğimi sormazsın da, Allah ın peygamberini sorarsın!”

DAVETSİZ MİSAFİR

Hoca, günlerden bir gün evine dönerken büyük bir konağa bir sürü insanın girip çıktığını görmüş.

Konaktan çıkanlardan birine yaklaşıp içerde neler olduğunu sorunca, adam: “düğün var” demiş.

Düğün lafını duyan Hoca nın gözünde kızarmış tavuklar, hindiler, tepsi tepsi pilavlar canlanmaya başlamış.

Hemen oradan boş bir kâğıt bulup bir zarfa koymuş, sonra da doğru konağa gitmiş.

Uşaklardan birine:

“Efendini göreceğim, çok saygı değer birinden mektup getiriyorum... “ demiş.

Uşak hemen Hoca nın önüne düşmüş, onu efendisinin huzuruna çıkarmış.

Hoca:

“Şenliğiniz mübarek olsun. Zamansız geldiğim için bağışlayın” deyip, mektubu vermiş.

Ve hemen ilk davette sofraya çökmüş, derhal iştah ile atıştırmaya başlamış.

Düğün sahibi Hoca nın getirdiği zarfı bir zaman elinde evirip çevirdikten sonra,

“Efendi, bir yanlışlık olmasın. Bu zarfın üzeri yazılı değil” diye sormuş.

Hoca da başını sofradan dahi kaldırmadan cevap vermiş: “Kusura bakmayın efendi hazretleri, biraz aceleye geldi. Esasında onun içi de yazılı değildir!”

BAYRAM

Hoca bir gün yabancı bir memlekete gitmiş. Bakmış ki, bu şehrin bütün halkı yiyip içmekte, eğlenmekte... Hocayı da davet ederek bir şeyler ikram etmişler. Hoca doyduktan sonra şöyle söylemiş:

“Tuhaf şey! Bu ne ucuz şehir böyle?” demiş. Bu sözü duyan adamın birisi:

“Efendi, sen deli misin? Bugün bayramdır. Herkes evinden pişmiş bir şeyler getirir, biz de burada yer, içer, eğleniriz” demiş. Hoca bunun üzerine:

“Keşke her gün bayram olsaydı” demiş.

HELVA ŞANSI

Günün birinde Hoca ve komşuları yiyecekler üzerine konuşmaya dalmışlardı. Hoca bu konuşmayı sevmiş ve konuştukça da konuşmaya devam etmişti.

Bazen konuşur, bazen de dinlerdi. Oradakilerden biri Hoca ya:

“Hocam şu anda neye sahip olmak istersin?” diye sordu. Bunun üzerine Hoca düşünmeden:

“Helvam olsun isterim. Uzun zamandan beri helva yemeye fırsatım olmadı” diye cevap verdi. Bunun üzerine komşusu:

“Hocam bu niye böyle?” diye sordu. Hoca da: “Evet, unumuz olduğunda şekerimiz yoktur. Şu anda biraz şekerimiz var, fakat yağımız yok. Yağı bulduğumuzda da, un bulamayız. Bu yüzden helva yemedim” diye devam etti.

“Çok doğru hocam! Hepsinin tam olarak bulunduğu bir anınız olmadı mı?” diye arkadaşları sorunca Hoca:

“Ha, o zaman da ben evde değildim” diye cevap verdi.

RÜZGÂRLI BULGUR

Rüzgârlı bir günde eşeğiyle giden Hoca aynı zamanda bulgur pilavı da yemeye çalışıyormuş. Ama kaşığı ağzına götürene kadar rüzgârdan hepsi savruluyormuş. Hoca yı görenler “ne yiyorsun” diye sormuşlar.

Hoca da gülerek:

“Eğer böyle giderse hiçbir şey.” demiş.

SUYUNUN SUYU

Günün birinde komşu köyden biri, elinde hediye bir tavşanla çıkagelir ve o akşam Hoca nın evinde misafir olur.

Bir hafta sonra misafirin arkadaşı olduğunu söyleyen bir başka kişi yine gelir ve Hoca onu da evinde bir gece en güzel şekilde ağırlar. Bir zaman sonra misafirin arkadaşının arkadaşı olduğunu söyleyen biri daha gelir,

Hoca onu da sofraya oturtur ve önüne bir kâse sıcak su koyar. Bu işe şaşan adama Hoca tebessümle:

“Bu tavşanın suyunun suyu” der.

BOŞ MİDEYLE UYKU

Hoca bir gün misafirliğe gitmiş.

Hoca yı yemek yedi sanmışlar ve yemek getirmemişler. O da sıkılmış, bir şey söyleyememiş.

Konuşulmuş, görüşülmüş, şerbetler içilmiş, Hoca yı öbür odaya götürüp yatağını göstermişler.

“Allah rahatlık versin” deyip gitmişler.

Hoca, aç karnına bir türlü uyuyamamış. Sağa dönmüş, sola dönmüş, ama yine de uyuyamamış. Kalkıp ev sahiplerinin odasına gitmiş, kapıyı çalmış:

“Hayrola hocam ne var” demişler.

Hoca demiş ki:

“Efendim, yumuşak bir yatak yapmışsınız, rahatım kaçtı, uyuyamadım. Bilirsiniz, biz fukaralıktan yetişmiş adamlarız. Siz bana bir kül pidesi verin de yarısını yatak, yarısını yorgan yapayım, mışıl mışıl uyuyayım.”

TAŞLARI BAĞLAMAK

Nasreddin Hoca, bir kış günü köye gitmek için yola çıkar.

Her taraf buz tutmuştur. Birden çevresini köpekler sarar. Taş almak için eğilir. Ama hangi taşa el attıysa bir türlü yerinden kıpırdatamaz. Köpeklere bakarak elini açar:

"Ey Allah' ım bu nasıl köy? Taşları bağlayıp köpekleri salmışlar."

BULMAK ZEVKİ

Hoca yine bir gün merkebini kaybetmiş, çarşıda bağıra bağıra:

“Benim merkebimi kim bulursa, yularıyla, semeriyle müjde olarak ona vereceğim,” diyerek herkese bildirmiş. Birisi:

“Hoca, merkebi semeriyle, yularıyla bulana tekrar verdikten sonra, ha kaybetmişşin, ha kaybetmemişşin bir şey fark eder mi? Bundan sen ne kazanmış olacaksın!” diye sormuş, Hoca gülerek:

“İyi amma, ya bulmak zevkini o kadar önemsiz mi zannediyorsun”

KALIBINDAN UTAN

Hoca bir iş için şehre iner. Fakat ne kadar uğraştıysa bir türlü istediği sonucu elde edemez. Bir arkadaşının tavsiyesiyle 40 gün boyunca şehrin en büyük camiinde her vakit dua eder fakat sonunda yine bir şey çıkmaz. Ertesi gün sabah namazına yakındaki küçük bir camiye gider ve çaresizlik içerisinde yana yakıla Allah a yalvarır.

Hoca nın duası kabul olur ve öğlene kalmaz hemen işini istediği gibi halleder. Sonra büyük camiye giderek bağırmaya başlar:

“Kalıbından utan, küçücük caminin yaptığını 40 günde yapamadın.”

BÜYÜK HATA

Hocanın uykusu kaçmıştı ve pencereden dışarıyı seyrediyordu. Bir anda ilerideki ağaçların arasında hayalete benzer iki şeyi havada dans eder gibi gördü. Hemen okunu hazırlayıp pencereyi açarak fırlattı. İsabet ettirmişti. Fakat bir anda sevinmesi yerini şaşkınlığa bıraktı, çünkü hayalet sandığı görüntü karısının gündüz yıkayıp kuruması için astığı kendi entarileriydi. Hoca “Ne korkunç bir hata” diye söylendi. “Çok şükür Allah ım, ya içinde bende olsaydım.”

KARIŞIK HESAP

Komşu köyde birinden alacağı olan Hoca ne kadar bastırdıysa da bir türlü parasını alamaz. Tekrar evinin yolunu tutan Hoca oldukça yorulmuş bir o kadar da acıkmıştır. Az sonra bir fırının önüne yaklaşan Hoca yeni pişmiş ekmeklerin kokusunu da duyunca açlığı ikiye katlanmış. Ama işe bak ki kesede tek kuruş yok ekmek almaya. Derken fırına girmiş bir bakmış etrafta kimsecikler yok. Utanarak bir ekmeği aldığı-gibi oradan sıvışmış. İleride çökmüş bir ağacın altına ve başlamış yalvarmaya:

“Ey büyük Allah ım senin merhametin sonsuzdur, ne kadar aç olduğumu biliyorsun. Hata ettim bir günaha girdim, affet beni... Fırıncıya olan borcumu da alacaklı olduğum adamın hesabına ekle.”

YENİSİ

Günün birinde Hoca'nın karısı ölür.

Fakat Hoca da ciddi bir üzüntü belirmez. Bir müddet sonra eşeği de ölünce Hoca yas tutmaya başlar. Bu işe şaşıran komşuları sorar:

"Bu nasıl iş hocam karın öldüğüne bu kadar üzülmedin, Eşeğin öldü bir haftadır ağzını bıçak açmıyor?"

"Karım öldüğünde hepiniz, üzülme daha genç ve güzel yeni bir hatun buluruz diye beni teselli ettiniz fakat hiç kimse yeni bir eşek alalım demiyor."

BAHİS

Nasreddin Hoca, bir gün eşeğiyle odun getirir. Karısına:

“Hatun, eşek çok yoruldu, onu bir yemleyiver,” diye seslenir. Karısı da:

“Efendi, benim işim var, sen yemleyiver,” der.

Hoca sıcaktan iyice bunalmış vaziyette kendini minderin üzerine atar.

“Olmaz! Hiç halim yok, veremem, sen ver” der.

Eşeğin yemini sen vereceksin ben vereceğim derken iş kızışır. Kim önce konuşursa eşeğe o yem vermek üzere bahse tutuşurlar. Az sonra kadın, komşuya gider.

Aradan biraz zaman geçer. Eve bir hırsız girer. Hoca yı görünce kaçacak olur. Ama Hoca dan hiç ses ve tepki gelmediğini anlayınca kaçmaktan vazgeçer. Ortalıkta ne var ne yoksa koca bir çuvala doldurur.

Hoca nın gözleri önünde çuvalı yüklenerek evden çıkar. Karısı epey zaman sonra eve girip evin halini görür. Eşyaların yerinde yeller esmektedir. Telaşla:

“Bu ne hal? Efendi!” diye çığlık atar.

Hoca yattığı yerden doğrularak:

“Haydi bakalım Hatun, bahsi kaybettin. Eşeğin yemini sen vereceksin.”

DAHA NE KADAR GİDECEĞİZ?

Hoca ile hanımı dört günlük yola daha yeni çıkmışlar. Hoca yola çıkar çıkmaz hanımına:

"Daha ne kadar gideceğiz hatun?" diye sormuş. Hanımı Hoca nın sorusunu şu şekilde cevaplandırmış:

"Bugün ile yarın gidersek daha iki günlük yolumuz kalır."

Bunun üzerine Hoca:

"Desene hatun, yolu yarıladık."

BİZİM ÇOCUKLAR

Nasreddin Hoca’nın karısı ölür. Ölen karısından beş çocuğu olan Hoca, beş çocuğu olan bir dul kadınla evlenir. Hoca nın yeni eşinden de iki çocuğu olur. Bir gün karısı feryadı basar:

“Hoca Hoca yetiş! Senin çocuklarla benim çocuklar bir olmuş, bizim çocukları dövüyorlar.”

BENDEN SOR

Hoca'nın karısı ölür. Cenazesinin evden çıkarılacağı sırada imam, usule uyarak cemaate hitaben sorar: "Merhumeyi nasıl bilirsiniz?" Herkes beraberce:

"İyi biliriz!..." der denmez koşa koşa imamın yanına gelen Hoca:

"Aman, aman! Sen onu benden sor; onlardan ne soruyorsun!"

BANA GÖRÜNME DE...

Düğünden sonra Hoca ilk defa gelini görecektir. Yüzündeki örtüyü kaldırınca birde ne görsün, sanki dünyanın en çirkin kadını karşısında duruyor! Hoca olduğu yerde donakalır. Bu sırada yeni gelin mahcup bir şekilde öğrenmek için sorar:

“Emrindeyim hocam. Akrabalardan tanıdıklardan kimlere görüneyim, kimlere görünmeyeyim?” diye sorunca Hoca:

“Bana görünme de kime görünürsen görün.”

SOLUM NERESİ?

Hava kararınca karısı Hoca dan:
“Efendi, sol tarafında fener olacaktı ver de yakayım.” der. Hoca:
“Karanlıkta ben nerden bileyim sol tarafım neresi!”

MAVİ BONCUK

Nasreddin Hocanın iki tane hanımı varmış. Bunlara değişik zamanlarda birer mavi boncuk vererek kesinlikle diğer eşine veya başka bir kimseye göstermemesini tembih etmiş. Bir gün hanımlar Hoca nın yanına gelerek sormuş:

“Hocam hangimizi daha çok seviyorsun?” Hoca hemen işi bağlamış.

“Sadece mavi boncuk verdiğimi daha çok seviyorum.”

GENÇLİK - İHTİYARLIK

Nasreddin Hoca nın da bulunduğu bir mecliste gençlikten ve ihtiyarlıktan bahsediliyormuş. Herkes de insanın genç iken kuvvetli olduğunu, fakat ihtiyarladıkça bu kuvvetini kaybettiğini söylerler.

Yalnız Hoca bunu kabul etmez:

“Hayır, hiç de doğru değil, der. Bir insan gençliğinde ne kadar kuvvetli ise ihtiyarlığında da o derece kuvvetlidir.”

Hemen itiraz ederler. Ama Hoca bunu kabul etmez:

“Tecrübemle biliyorum!” der,

“Bu tecrübe nedir?” diye merakla sorarlar.

Bunun üzerine Hoca şu cevabı verir:

“Bizim evin bahçesinde bir büyük taş vardır. Çok eski zamandan beri orada durur. Gençken kaç sefer denedim, ama yine de yerinden kımıldatamadım. Demek oluyor ki insan gençliğinde ne derece kuvvetli ise, yaşı ilerleyip ihtiyarladıktan sonra da bu kuvvet değişmiyor.”

KAPI

Bir gün annesi ona:

“Yavrum, dereye çamaşır yıkamaya gidiyorum. Ben gelinceye kadar sakın kapıdan ayrılma” der. Biraz sonra amcası gelir.

“Git annene haber ver! Akşama size geleceğiz.”

Küçük Nasreddin, amcası gider gitmez hemen evin kapısını çıkarıp sırtına yükler ve derenin yolunu tutar. Annesi, oğlunu sırtında kapı ile görünce büyük bir şaşkınlık içinde sorar:

“Oğlum bu kapı ne?”

Nasreddin,

“Sen bana kapıdan ayrılma dememiş miydin? İşte bende kapıdan ayrılmadım” der.

HERKES MEMNUN

Hoca oğlunu ve eşeğini alıp komşu köye gitmek için yola çıkar. Yolda bunları gören köyün delisi gülerek:

"Hocam, eşeğin boşta ama siz yürüyorsunuz." deyince Hoca hemen oğlunu eşeğe bindirmiş, giderken yolda karşılaştıkları bir ihtiyar:

"Ayıp kardeşim, ihtiyar babasını yürütüyor kendi eşeğe binmiş." diye Hoca nın oğlunu yadırgar.

Bunun üzerine Hoca eşeğe kendi biner. Biraz sonra bir grup kadın karşılarına çıkar:

"İnsaf et hocam el kadar çocuğu yürütüyorsun kendin eşeğe biniyorsun." derler. Hoca tutar oğlunun elinden ve arkasına oturur ve beraber yola devam ederken katırcı ile karşılaşırlar katırcı:

"Yazık hocam zavallı bir eşeğe bu sıcakta iki kişi binilir mi hiç?" Sonunda Hoca dayanamaz, hayatta bir kişinin herkesi memnun etmesi mümkün değildir der ve oğluyla birlikte eşeği sırtlanıp giderler.

TURŞUCUUU...

Nasreddin Hoca turşuculuk yapıyormuş.

“Haydi turşucu geldi, turşucuuuu... “ diye her bağırdığında eşeği anırıyormuş. Durum bir kaç defa tekrarlanınca Hoca, Karakaçan ın kulağına eğilmiş:

“Yeter be! Turşuyu sen mi satıyorsun yoksa ben mi?”

İNEK

Hoca dişten tırnaktan arttırıp kara gün için biraz para biriktirmiş. Parayı bir keseye doldurup ağzını sıkıca bağlamış. Önce bahçesinin bir köşesine gömmüş. Ama içi rahat etmemiş, hırsız gömdüğü yeri bulacak endişesine kapılmış ve keseyi oradan alıp başka yere gömmüş...

Orayı da beğenmemiş bu kez başka yere gömmüş. Derken bahçede neredeyse kazmadığı yer kalmamış. Nereye gömse gönlü bir türlü rahat etmiyor, “burasını da hırsız bulur”diyormuş.

Öyle şaşkın şaşkın elinde para kesesi bahçenin ortasında düşünüp dururken gözüne köşedeki tümsek ilişmiş. “Tamam,” demiş, “tam yerini buldum.”

Para kesesini uzun bir sırığın ucuna iliştirip o tümseğe çakmış. Kendi kendine, “hırsız kuş değil ya, sığırın tepesindeki para kesesini alsın,” diyerek evine gitmiş.

Hoca bütün bunları yaparken, meğer adamın biri kendisini gözetliyormuş. Hoca eve girer girmez adam bahçeye atlamış.

Sırığı çıkarıp ucundaki para kesesini aldıktan sonra da tepesine biraz sığır pisliği sürerek eski yerine çakmış ve çekip gitmiş.

Gel zaman, git zaman Hoca ya para gerekmiş. Bahçeye gelip bakmış ki sırığın ucundaki para kesesi yerine sığır pisliği var.

Başını iki yana sallayarak kendi kendine söylenmiş: “Allah Allah, ben buraya adam çıkmaz diyordum, nasıl oldu da inek çıkabildi?”

BORÇLU

Hoca, bir ara, zeytin satmaya heveslenmiş. Bir küfe zeytin alarak pazarda satmaya başlamış. Kadının biri zeytin küfesine yaklaşıp fiyatını sormuş ve zeytini pahalı bulmuş.

Hoca:

“Hele bir tane ye de tadına bak!... “ demiş. Kadın: “Baksam ve beğensem bile peşin para ile alacak değilim.” deyince, Hoca:

“Canım sen yabancı mısın? Rahmetli kocanla dostluğumuz vardı. Ne olacak, sonra verirsin parasını! Lakin şu zeytinden bir tane tat da gör!..” demiş. Kadın ise nazlanmakta devam etmiş:

“İmkânsız, bugün oruçluyum. Üç yıl önce Ramazan’da hastalanmıştım da bir hafta oruç tutamamıştım. Bugünlerde o borcumu ödüyorum.”

Bu söz üzerine Hoca, başını sallamış:

“Haydi, güle güle git! Ben vazgeçtim bu alışverişten. Zira Allah a olan borcunu üç yıl sonra ödeyen bir kimse, kulun zeytin borcunu kim bilir ne zaman verir!... “

TAŞIMA PARASI

Hoca, yükte ağır pahada az birtakım eşyasını bir hamalın sırtına vurup giderken kalabalık bir yerde adamı gözden kaçırır. Sağa sola bakınır, arar, sorar; ortalıkta yok!..

On gün sonra, hamala rastlar. Hoca, var gücüyle kaçmaya başlar. Bunu görenler daha sonra Hoca ya kaçışının sebebini sordukları zaman şu cevabı alırlar:

“Adamın sırtına on gün önce benim yükü taşıyorken kaybettim. Ya benden on günlük taşıma parası isteseydi halim nice olurdu?”

KUYRUK NEREDE?

Hoca bir gün eşeğini satmak için pazara götürmüş. Yolda eşeğin kuyruğuna çamur bulaşmış. Hoca bunu görür görmez, onu kesip heybeye koymuş.

Pazara geldiğinde bir müşteri eşeği satın almak istemiş.

Fakat ilk önce eşeğin bir sakatlığı olup olmadığını araştırmak istemiş. Bu sırada onun kuyruğunun olmadığını görmüş ve:

“Hey! Bu ne biçim eşek ki? Henüz kuyruğu da yok”, demiş.

Bunun üzerine Hoca şöyle cevap vermiş: “Merak etme! Merak etme! Kuyruk yok değil. Pazarlıkta anlaşırsak heybeden çıkarıp veririm”.

AKRABALAR GELSİN

Nasreddin Hocanın kadılık yaptığı zamanlarda, bir adam tarafından bir köpek öldürülmüş. Bu suçundan dolayı o şahsı mahkemeye vermişler. Gün gelince mahkeme salonu tıka-basa dolmuş tabii.

Salonu dolduranların gürültü yapmaları dolayısıyla rahatsız olan Nasreddin Hoca, sinirlenerek şöyle demiş:

"Bu kalabalık da neyin nesi? Yahu! Siz dışarı çıkın da ölenin akrabalarından kimler varsa onlar gelsin içeri."

GEÇ YİĞİDİM

Hoca bir akşam evine dönerken karşıdan iri yarı bir köpeğin geldiğini görür. İster ki köpek kaçsın veya kenara çekilsin ama hayvan üstüne üstüne gelmekte.

Korkutmak için köpeğe bir taş atar ama köpek hırlayıp havlamaya başlar. Hoca bakar ki iş kötü, hemen kenara çekilir ve hafifçe eğilerek köpeğe döner:

“Geç yiğidim geç! Lafım sana değil... “

KURDUN KUYRUĞU

Nasreddin Hoca ve arkadaşı kurt avına gitmiş. Arkadaşı kurdun inine girmiş, Nasreddin Hoca da inin önünde bekliyormuş. O sırada kurt inine geri dönmüş. Nasreddin Hoca da kurt içeri girerken kuyruğundan yakalamış. Kurt eşinmeye başlamış, ortalık toz duman içinde kalmış.

Nasreddin Hoca nın arkadaşının gözüne toz gitmiş. Onun bir şeyden haberi olmadığından içerden bağırmış.

“Hoca efendi bu toz duman da neyin nesi? Nereden geliyor?” diye sorunca, Hoca demiş ki:

“Eğer kurdun kuyruğu koparsa, tozun nereden geldiğini anlarsın”

BİR ÜMİT

Hoca eşeğini kaybetmiş ve arıyor, bu arada da neşeli bir türkü tutturmuş. Birisi sorar:

“Hocam, eşeğini kaybettiğin halde sen türkü söylüyorsun.”

“Son bir ümidim, şu dağın arkasında olabilir. Eğer değilse, bekle ve gör o zaman sen bendeki feryadı!”

KAZOĞLU

Hoca, gençliğinde, cimriliği ve kıskançlığı ile tanınmış olan bir adamın kazlarından birini yolda yakalayıp cübbesinin altına saklamış. Epeyce yol aldığı halde hayvancağız hiç sesini çıkarmamış. Hoca, bir ara “Şu kaza bir bakayım, öldü mü, kaldı mı?” diyerek cübbesinin ucunu kaldırmış. Bu sırada kaz, gagasını açarak sanki “sussss!” der gibi sesler çıkarmaya başlamış:

“Tısss, Tısss!”

Hoca, hemen cübbesini örtmüş ve:

“Aferin kazoğlu, ben de sana bunu tembih edecektim!”

TARİFİ BENDE

Günün birinde Hoca ciğer yemek ister. Kasaptan bir kilo ciğer satın alır. Tarifini en iyi ciğerciden öğrenip kâğıda yazıp cebine koyar.

Evine giderken, bir karga Hoca ya doğru uçar, eti kapar ve kaçar.

Hoca çaresizdir. Ama hemen elindeki tarifi hatırlar ve tarifi cebinden çıkartarak kuşa doğru şöyle bağırır:

"Hey aptal karga! Ağız tadıyla yiyemeyeceksin, tarifi bende."

KENDİMİ BALIK SANDIM

Birkaç ahbabı Hoca'ya gelip rica ederler:

"Gel, hep beraber gölde balık avlayalım!... " derler. Hoca razı olur. Göl kenarında, ahbapları balık ağlarını suya atar atmaz o da göle balıklama dalar. Eşi dostu bağırırlar:

"Hoca, ne yapıyorsun?"

Hoca, başını sudan çıkararak cevap verir:

"Kendimi balık sandım da!... "

YABANCIYIM

Bir gün bizim Hoca şehrinden pek fazla uzak olmayan bir köyü ziyaret etmiş. Gezerken bir köylü ona: “Bugün günlerden hangi gündür” demiş. Bizim Hoca:

“Bilmem ki! Ben buranın yabancısıyım.”

GÖZ AĞRISI

Bir vatandaş Nasreddin Hoca ya gelir ve göz ağrısından dolayı ona başvurur:

“Aman hocam, ne yapayım ne edeyim? Bana bir öğüt ver!”

Hoca da şöyle cevap verir:

“Benim dişim ağrıyordu, çektirdim kurtuldum sende çektir kurtulursun!”

EŞEĞİN ACELESİ

Nasreddin Hoca, bir gün eşeğe binmiş yolda giderken, eşek birden koşmaya başlamış. Kontrolünden çıkan eşeği durdurmaya çalışsa da Hoca başarılı olamamış. Eşeğin sırtında iken Hoca'nın rüzgâr gibi geçtiğini görenler:

"Hayırdır hocam, bu telaş da neyin nesi, ne tarafa böyle?" diye sormuşlar. Hoca geride bıraktığı topluluğa eşeğin sırtından başını geri çevirerek şöyle cevap vermiş:

"Merak edilecek bir şey yok. Eşeğin acele bir işi çıktıda, birlikte oraya gidiyoruz."

GÖLE KOŞ

Hoca, bir gün kırlardan topladığı çalı çırpıyı eşeğine yükleyip evine götürürken “acaba, yaş çırpı da kurusu gibi yanar mı?” diye düşünür ve şeytana uyarak çakmağını çakar ve alevi çalı çırpıya dokundurur. Aralarında kuruları da bulunan çalı çırpı hemen alev alır. Eşekte bir korku, bir telaş, huzursuzluktur başlar. Anırarak, çifte atarak dört nala koşmaya başlar. Hoca da arkasından olanca gücüyle bağırır:

“Aklın varsa göle koş!”

İSTANBUL’U GÖRÜYORUM

Nasreddin Hoca İstanbul’a gitmiş. Orada eşeğini kaybetmiş, aramış aramış bulamamış. Bir otele yerleşmiş. Çarşaflar o kadar temizmiş ki yatamamış tutmuş yatağın altına girmiş.

Odayı boş gören karı koca odaya yerleşmiş. Adam karısına:

“Gözlerinde bütün İstanbul’u görüyorum.” demiş. Hoca yatağın altından kafasını çıkarıp: “Benim eşeği de görüyor musun?”

SATILIK OLMAYAN EŞEK

Hoca eşeğini pazara götürüp satmak ister. Bir müşteri çıkar. Eşeğin yaşını anlamak için dişine bakacak olur. Eşek onun elini ısırır. Adam sövüp sayarak çekilir gider. Başka bir müşteri çıkar, kuyruğunu kaldıracak olur. Kaba etine demirden bir çifte yer. O da topallayarak sövüp sayarak gider.

Tellâl gelir:

“Hocam,” der. “Bu eşeği kimse almaz. Önüne geleni ısırıyor, tekmeliyor.”

Hoca başını sallar ve:

“Zaten ben de onu pazara satmak için getirmedim. İnsanlar görsünler de benim neler çektiğimi anlasınlar diye getirdim” der.

HOCA’NIN BİLDİĞİ

Hoca bir gün eşeğini bulamaz ve basar yaygarayı: “Eğer eşeği hemen bulmazsam ben bilirim yapacağımı” diye.

Birkaç saatte eşek bulunur ve Hocaya birisi sorar: “Hocam bulunmasaydı ne yapacaktın?”, Hoca biraz tebessümle:

“Ne olacak gidip yenisini alacaktım.”

ZÜĞÜRT TESELLİSİ

Hoca merkebini kaybetmiş. Hem arar, hem şükredermiş. “Arıyorsun iyi, fakat neden şükrediyorsun?” demişler. “Nasıl şükretmeyeyim ya üstünde ben de olsaydım da beraber gitseydim.”

SEN DE HAKLISIN

Hoca'nın kadı olduğu zamanlar.... İlk davasında, davacı konuşmuş, Nasreddin Hoca: "Haklısın", demiş.

Mahkeme kâtibi onu, davalıyı dinlemeden önce karar vermemesi için uyarmış.

Davalının da güzel konuşmasından öyle etkilemişti ki, adam konuşmasını bitirir bitirmez:

"Haklısın" demiş.

Kâtip hemen itiraz etmiş:

"Aman hocam, her ikisi de haklı olamaz ki"

Hoca:

"Sen de haklısın" demiş.

SAHİPSİZ EŞEK

Hoca karısına bir gün sorar:

“Birinin öldüğünü nereden anlarsın?”

“Eli ayağı soğur, ondan bilirim!...”

Birkaç gün sonra Hoca odun toplamaya ormana gider. Hava soğuktur. Bakar ki elleri ayakları buz gibi.

“Ben mutlaka öldüm!...” diye bir ağacın altına uzanır.

Balta sesinin kesildiğini duyan kurtlar eşeği yemeye başlarlar. Hoca yattığı yerden başını kaldırıp,

“İyi buldunuz sahipsiz eşeği, yiyin bakalım.”

AKILLI ADAM

Bir papaz dünyanın en akıllı adamını bulmak için diyar diyar geziyormuş, sıra Nasreddin Hoca'nın köyüne gelmiş ve köylülere sormuş.

"Sizin köyün en akıllı adamı kimdir?"

Köylüler de:

"Nasreddin Hoca" demişler.

Bunun üzerine keşiş köy meydanında Hoca ile görüşmeye başlamış ve eline bir çomak almış yere bir daire çizmiş, Nasreddin Hoca da çomakla daireyi ortadan ikiye bölmüş, papaz bir doğru daha çizerek daireyi dörde bölmüş, Hoca da dörde bölünmüş dairenin üç dilimine çarpı işareti koymuş, papaz elleriyle aşağıdan yukarıya doğru hareket yapmış, Hocada yukarıdan aşağıya yapmış ve kesiş büyük bir hayranlıkla Hoca yı tebrik etmiş.

Olup bitenden bir şey anlamayan halk, papaza ne olduğunu sormuş, papaz da:

"Bu adam gerçekten dünyanın en akıllı adamı, yere dünya çizdim o ortadan ekvator geçer dedi, ben dünyayı dörde böldüm o da dört de üçü sudur dedi, ben yerden buharlaşma sonucunda ne olur dedim o da yağmur yağar dedi."

Bu sefer Hoca'ya neler olduğunu sorar halk Hoca da:

"Bu adam oburun biri, yere bir tepsi baklava çizdi ben de yarısı benim dedim, daha sonra tepsiyi dörde böldü o zaman dört de üçü benim dedim, o

da tepsi altından ateşi hafif hafif almalı dedi ben de üstüne fındık fıstık eklersek daha iyi olur dedim”

YA DEVE YA TİMUR YA BEN

Bir gün Timur, Hoca yla sohbet ederken, “Buradan attım kılıcı, varıp Halep te oynadı bir ucu!” kabilinden, sözü uzattıkça uzatarak, büyüttükçe büyüterek, pireyi deve yapar.

Hoca nın kafası bozulur.

O da tutar, Allah’ın devesini, dev yapılı bir mahlûk haline kor:

“Doğrusu elimden nice develer gelip geçti ama, böylesini görmedim. Uç desem, kanatlanıyor; yürü desem, ayaklanıyor. Ne çare ki, benim çömez misali okuması var, yazması yok!” gibisinden satar, savurur.

Timur buna şaşırır:

“Aman şu mahlûku bir göreyim!” der.

Hoca hiç istifini bozmadan:

“Devletlim, der; bugünlerde, namaz başlarını öğretiyorum. Allah izin verirse, seneye yine geldiğimde, önünüze diz çöksün!” der.

Timur seneyi iple çeker.

O gün gelince, Hoca:

“Sormayın efendim, Kur’an’ı okumaya başlayınca, öyle bir aşka geldi ki, şimdi de, ‘Hafız olacağım!’ diye tutturdu. Allah ecelden aman verirse, bir daha ki seneye getireyim de hıfzını dinleteyim!” deyip Timur’u tekrar atlatır.

Timur, gene seneyi iple çekmeye başlar.

Bir dostu Hoca ya yaklaşır:

“Bre Hoca, sen canına mı susadın? Timur böyle palavraları yutar mı?” deyince, Hoca gürler:

“Yahu, telaşlanma, seneye çok zaman var. O zamana kadar ya deve ölür, ya ben ya da Timur!”

KANUN KURAL

Nasreddin Hoca çarşıda değerli bir yüzük bulmuş. Fakat şer i kanun gereği, üç kez bulduğunu bağırması gerekiyormuş.

Hoca, sabah saat üçte sessizce çarşı meydanına gitmiş ve bütün kuvveti ile bağırmış: “Çok değerli bir yüzük buldum.” Üçüncü defa da çarşı insanla dolmuş. “Ne söyledin ki Hoca?” diye sormuşlar.

“Kanun üç defa bağırmamı istiyor. Dördüncü defa bağırırsam belki karşı gelmiş olurum. Fakat size şu kadarını söyleyeyim, ben pırlanta bir yüzüğün kanunî sahibiyim.”

AYVA İLE İNCİR

Nasreddin Hoca bir gün Timur'u ziyarete karar verir. Giderken yanına hediye olarak bir sepet ayva alır. Fakat Hoca yolda ayva yerine incirin daha iyi hediye olacağına karar verir ve dönüp ayvaları boşaltır onların yerine sepeti incir doldurur. Timur a Hoca nın kendisine hediye getirdiği ve huzura kabul edilmesini istediği bildirilir. Hoca, huzura alınır. Hediye olarak çok değerli şeyler bekleyen Timur incirleri görünce çok kızar ve incirleri tek tek Hoca nın kafasına vurur. Fakat Hoca acıdan bağıracağına Allah'a şükreder. Şaşıran Timur sebebini sorar, Hoca kahkahalarla konuşur:

"Hünkârım, ya ayvaları getirseydim halim ne olurdu?"

CENNETLİK

Padişah Hoca'ya sormuş.

"Hocam, ölünce cennete mi giderim yoksa cehenneme mi?"

"Cellatlarınızın kılıçlarıyla ölen masumlarla cennet dolup taşmak üzere, eğer devam ederseniz size yer kalmayacak."

FİL İNTİKAMI

Timur un verdiği fil köylüyü canından bezdirince Hoca yla bir grup köylü Timur a şikayet için yola koyulur. Fakat korkularından birer ikişer sıvışırlar derken Hoca Timur un huzuruna yalnız çıkar ve:

“Efendim verdiğiniz fil yalnız kalmasın bir tane daha gönderseniz köylü çok sevinir.”

EKMEK VE ÂLİMLER

Âlimler, bilginler; Nasreddin Hoca hakkında karar vermek için saraya çağrıldılar. Davası çok ciddi idi, zira Hoca ülkenin bütün âlimlerinin, bilgisiz, boşboğaz, kötü olduklarını köy köy dolaşarak ilân etmişti. Hakaretten dava edilmişti.

“İlk olarak sen konuş”, dedi Padişah.

Hoca:

“Kâğıt kalem getirtiniz”, dedi. Her ikisi de getirildi. “Onları ilk yedi âlim arasında paylaştırınız!” Olay şöyle devam etti.

“Herkes şu soruyu kendi kendine cevaplandırsın: Ekmek nedir?”

Bir müddet böyle geçti. Cevaplar padişahın eline verildi ve padişah onları okudu. Cevaplar şöyleydi:

“Ekmek bir yiyecek maddesidir.”

“Ekmek un ve sudur.”

“Ekmek Allah vergisidir.”

“Ekmek pişirilmiş hamurdur.”

“Ekmek kavramı çok anlamlıdır.”

“Ekmek besleyici bir maddedir.”

“Hiç kimse bunu çözemez” demiş Hoca, eklemiş:

“Ekmeğin bile ne olduğuna karar veremeyen bu insanların benim suçlu olduğuma karar vermeleri ne tuhaf değil mi?”

BURAYA TAŞINMADIK MI?

Bir gece Hoca uyurken evine hırsız girer. Hırsız evde bulduğu işe yarar ne varsa alır evine götürür. Bunu gören Hoca da geri kalan eşyaları aldığı gibi hırsızın evine götürür. Hırsız karşısında Hoca yı görünce korkuyla karışık hayretle sorar:

“Evimde ne arıyorsun?”

Hoca gayet sakin:

“Oğlum biz bu eve taşınmadık mı?”

DAMDAN DÜŞENİ GETİRİN

Hoca evinin çatısını aktarırken dengesini kaybedip yere düşer. Tüm ahali etrafına yığılıp ne yapabileceklerini tartışırken, Hoca bağırmış:

“Bana damdan düşen birini getirin.”

HASTA ZİYARETİ

Hoca, hastadır; evine gidip gelenlerin haddi hesabı yok. Hoca, bunalmaya başlar, fakat kimseye de “kalkın, gidin!” diyemez. Hele bir ziyaretçi kafilesi, Hoca nın yanında oturur da oturur. Nihayet giderken içlerinden biri:

“Hoca, bir isteğin var mı? Allah gecinden versin ama bir vasiyetin falan!” deyince Hoca, fırsat bu fırsattır diye yapıştırır: “Evet, bir vasiyette bulunacağım size: Bir hasta ziyaretine gidince yanında oturup kalmayın!”

REÇETE

Hoca ya “tıp bilir misin?” diye sormuşlar. “Bilirim” demiş, “hem de şöyle ifade ederim. Ayağını sıcak tut, başını serin, kendine bir iş bul, düşünme derin.”

SOĞUK ÇORBA

Hoca bir gün birine Arapça öğretmeye başlar. Öğrenci: “Hocam, Arapça da soğuk çorba ne demek?” O anda cevabı aklına gelmeyince:

“Haa, evet! Onu öğrenmen gerekmez. Araplar çorbalarını soğuk içmezler” diye cevap verir.

ZATEN İNECEKTİM

Nasıl olduysa Hoca eşeğinden düştü. Çocuklar etrafına toplandılar, gülüşüp alay etmeye başladılar.

Hoca, “Aman çocuklar, bu kadar gülecek ne var? Ben zaten inecektim.”

KONYALILAR

Konya çarşısındaki helvacı dükkânlarının vitrinlerine iştahla bakan gariban adamın biri, bir dükkân sahibinden biraz helva sadaka olarak vermesini istemiş. Dükkâncı vermemiş.

Garibanın canı da çok helva çekmiş. Dayanamayıp, dayak yemeyi de göze alarak başka bir helvacı dükkânına girmiş. Bir lenger helvayı önüne çekmiş ve hızla atıştırmaya başlamış. Helvacı adamın üstüne yürümüş;

“Bre adam, sorup istemeden, parasını ödemeden böyle helva yenir mi?” demişse de adamın aldırmayıp atıştırmayı sürdürdüğünü gören helvacı, adama sille tokat girişmiş.

Dükkânda tesadüfen bulunan Nasreddin Hoca müşterilere doğru dönüp:

“Şu Konyalı helvacılar ne iyi adamlar; parası olmayan garibana bile döve döve helva yediriyorlar.” demiş.

MUHABBET

Hoca bir gün karısına:

"Hatun" demiş, "şu bizim komşu, çarıkçı, Mehmet ağanın adı neydi?"

"Kendin söyledin ya, efendi" demiş karısı. "Mehmet ağa."

"Canım, dilim sürçtü işte... Ne iş yapar diyecektim." demiş Hoca.

"A efendi" demiş karısı, "kendin çarıkçı demedin mi?" "Anlasana işte" demiş Hoca, "nerede oturuyor demek istedim."

"Efendi, bugün sana ne oluyor?" demiş karısı "Komşu" dedin ya... "

Hoca birden sinirlenmiş.

"Aman be karı... Seninle de bir türlü konuşulmaz ki!"

BERBER

Nasreddin Hoca bayramlık tıraşını olmak için berbere gitmiş, bir de ne görsün, sanki berberinin yerinde cellatlıktan emekli biri varmış.

Çaresiz sakalını yeni berberine teslim etmiş.

Berber Hoca’nın yüzünde usturayı gezdirdikçe Hoca kelime-i şehadet getiriyormuş.

O sırada bir böğürtü duyulmuş. Nasreddin Hoca lahavle çekip “bu ses benden mi çıkıyor acaba?” diyerek korkmuş.

Berbere sormuş,

“Bu ses de neyin nesi?”

Berber de şu cevabı vermiş “Biz artık duya duya alıştık. Yan tarafta nalbant var, öküz nallıyorlar” deyince Hoca rahatlar,

“Ben de birini tıraş ediyorlar sandım.”

SEN YİYOR MUSUN?

Zengin bir adam Hoca'yla alay etmek için: "Hocam sen bu kitapların hepsini okuyor musun gerçekten?" der. Hoca:

"Senin kaç evin ve koyunun var?" diye sorunca, adam: "O kadar çok ki sayısını ben bile bilmiyorum." Hoca cevabı yapıştırır:

"Sen o evlerin hepsinde yaşayıp koyunların hepsini de yiyor musun?"

ABDEST SIRASI

Bir gün karısı, elindeki bakır ibriği göstererek Hoca ya “Efendi,” demiş, “ele bakmaktan eve bakmaya sıra gelmiyor, bizi büsbütün ihmal ettin, bak, ibriğin altı delindi, su tutmuyor, nasıl abdest alacağız?” Hoca oralı bile olmamış:

“Dert ettiğin şeye bak, demiş, kolayı var; önceden abdest bozduktan sonra abdest alırdık. Şimdi abdest aldıktan sonra abdest bozarız!”

TAM ALIŞACAKKEN!

Neylersiniz, yoksulluk zor zanaat. Hocamız kıt kanaat geçindiği bir yılın kara kışında bakmış ki arpa saman yazı getirmeyecek, eşeğin arpasını her gün biraz kısmaya başlamış. Kısa kısa hayvancağızın yemi günlük bir avuç arpa olmuş.

Bir gün ahıra girdiğinde karakaçanın malları diktiğini gören rahmetli;

“Yazık oldu, demiş, tam açlığa alışacakken!”

AL ABDESTİNİ, VER PABUCUMU

Rahmetli, derede abdest alırken pabucunun tekini dereye düşürmesin mi? Peşi sıra seğirtmiş, ama bir türlü pabucu yakalayamamış. Yalın kaldığını anlayınca münasip bir şekilde abdestini bozmuş ve dereye çıkışmış:

“Al abdestini, ver pabucumu!”

YASLI CİVCİV

Rahmetlinin ibiği kınalı biricik tavuğunu tilki mi kapmış, yoksa bir hırsız mı çalmış bilinmez; tavuk kaybolmuş.

Zavallı yavruları bir o yana bir bu yana süngüsü düşük kanatlarla dökülür olmuş.

Hoca, civcivlerin boynuna siyah ip bağlamış. Komşulardan biri;

“Nedir bu?” deyince, Hoca ağlamaklı cevap vermiş: “Anaları için yastalar!”

PİLAVI BAĞIŞLAYIN

Timur, bir ramazan günü Nasreddin Hoca'yı iftara davet etmiş. Sultan çağırır da gidilmez mi? Üstelik, Hoca'ya hususi atlarından birini göndermiş. Hoca şehre vardığında vezirlerden birisi karşılamış.

Akşam ezanıyla birlikte "sultan sofrası"nda iftara oturmuşlar. Adet olduğu üzere önce çorba gelmiş.

Yine adet olduğu üzere ilk kaşığı Timur çalmış ama, parlaması da bir olmuş:

"Kaç defa ferman buyurdum; benim çorbama et suyu konulmayacak diye. Kaldırın bu çorbayı! Kuzu tandırı getirin!"

Sofrada bulunanlar çorbanın kokusuyla yutkuna dursunlar, bu defa kuzu tandır gelmiş.

Timur, tadına bakar bakmaz; bu sefer

"Ülkede kuzu mu kalmadı ki, koç kızartırsınız. Götürün bunu çabuk!"

Hasılı, bütün yemeklere bahane bulan Timur, tadına baktıktan sonra, aşçıbaşını azarlayarak geri gönderiyormuş.

Nasreddin Hoca bakmış ki, aç kalacak. Ayağa fırladığı gibi pilav kazanını alıp önüne koymuş; hızla kaşıklamaya başlamış. Timur;

"Hocam, demiş, ne yapıyorsun?"

"Efendim, demiş, Hoca, aşçı başı sizin olsun, bari pilavı bağışlayın!"

KEDİGİLLER

Hoca bu, her mesleği denedikten sonra bir de bakkal dükkânı açmış.

Hoca nın "acemi bakkal" olduğunu anlayan bir kadın: "Ben Kedigillerden Deli Ömer'in karısıyım, parasını

kocam ödeyecek," diyerek tuzdan bulgura, yağdan şekere

dükkânda ne varsa hepsinden istemiş. Hoca:

"Mümkün değil," demiş, "kocanın namını duydum ama bile bile sermayeyi kediye yükleyemem."

KENDİM SANDIM

Hoca bir gün, bir münasebetle birisiyle konuşur, uzun müddet dertleşir. Sohbetin sonunda tam giderken Hoca, “Bağışla” der, “tanıyamadım, kimdin sen?”

Adam, “Tanımıyordun da” der; “bunca vakittir ne diye uzun uzun konuştun benimle?”

Hoca der ki:

“Baktım, kavuğun kavuğuma benziyor, kaftanın kaftanıma, seni kendim sandım.”

FARZ

Nasreddin Hoca nın evine bir gün üç molla misafirliğe gelir. Üçü de birbirinden obur şeylermiş. Hoca ne yemek çıkarmışsa silip süpürmüşler. O kadar ki sahanlarda yemek bitince, bunu da “sünnettir” diye ekmekle iyice sıyırırlarmış. Bu sırada odaya Hoca nın oğlu girmiş.

Mollalar Hoca yı memnun etmek için:

“Aman ne güzel çocuk... Adı ne bunun?” diye sormuşlar.

Hoca:

“Adı Farzdır,” demiş. Mollalar şaşırıp birbirlerine bakmışlar:

“Bu ne biçim isim Hoca Efendi?” demişler. Şimdiye kadar böyle bir isim hiç duymamıştık.” Hoca hemen taşı gediğine koymuş:

“Sünnet diyeyim de onu da mı yiyeydiniz?”

YEMEK

Bir gün Hoca köyde gidiyormuş. Birkaç yaramaz çocuk onu taşlamaya başlamışlar. Nasreddin Hoca onlara bağırmış:

“Şayet beni taşlamaya son verirseniz, size ilginç bir haber vereceğim.”

Yaramazlar bunu kabul ederler. “Peki, bize ne haberi vereceksin?”

“Muhtar bedava yemek veriyor. Orada istediğiniz kadar pasta börek yiyebilirsiniz.”

Çocuklar mümkün olduğu kadar çabuk muhtarın evine koşmuşlar. Bizim Hoca bu parlak fikrine bir kez daha sevinmiş ve kendi kendine:

“Ben de oraya gideyim, belki doğru olabilir” demiş.

EŞEKLİK

Nasreddin Hoca, eşeği ölünce, çaresiz pazardan yenisini almış. Eşeğin yularından tutup eşek arkada kendi önde dalgın dalgın eve doğru giderken, iki hırsız gizlice yaklaşıp biri eşeği almış, diğeri eşeğin yerine geçmiş. Hoca arkaya döndüğünde ne görsün; yeni aldığı eşeğin yerinde bir ademoğlu duruyor.

Hoca şaşkınlıkla adama sormuş: “İn misin, cin misin?”

“Ben,” demiş adam, “yeni aldığın eşeğim. Ana baba bedduası aldığım için Allah beni eşek yaptı. Senin gibi iyiliksever birisi beni alınca tekrar Âdemoğlu oldum.”

Hoca bakmış, bu basbayağı adam; salıvermiş.

Ertesi gün yeni bir eşek almak için pazara gittiğinde bir önceki gün satın aldığı eşeğin haraç-mezat satıldığını görmüş.

Hayvanın kulağına eğilip:

“Bre tövbesiz, demiş, bir günde ana babana gene ne eşeklik yaptın?”

SİLAH

Bir zamanlar silah taşımak yasaklanmış. Kötü rastlantı, Hoca medreseye giderken kocaman yatağanıyla yakalanmış. Subaşı Hoca nın cübbesinin altından yatağanı çıkarırken sormuş: “Bu ne bu?”

“Ben” demiş Hoca, “bununla kitaplardaki, defterlerdeki yanlışları kazırım.”

Subaşı:

“İlâhi Hoca, benim bildiğim yanlışlar çakı ile kazınır. Hiç bu koca yatağanla yanlış yazılar kazınır mı?” diye sorunca:

“Sorma ağam” demiş Hoca, “bazen öyle yanlışlar oluyor ki bu bile az geliyor.”

TAVUK-YUMURTA

Nasreddin Hoca, bir gün Sivrihisar'a gitmiş. Bir handa konaklayıp, akşam yemeğinde tavuk yemiş. Ücretini ödeyeceği zaman para kesesini evde unuttuğunu, sadece konaklama parası olduğunu görmüş. Hancı "hocam zararı yok bir dahaki geldiğinde ücretini ödersin" demiş.

Aradan biraz zaman geçtikten sonra Hoca nın yolu yine Sivrihisar a düşmüş. Hemen ilk iş olarak hancıya uğrayıp, borcunu ödemek istemiş.

Hoca borcunun ne kadar olduğunu sorunca hancı "yüz akçedir" demiş. Hoca bu fiyata şaşırıp kalmış.

"Bu ne iştir bre insafsız. Pazarda en irisi bile bir akçe iken benden nasıl olurda yüz akçe istersin" diye sormuş.

Hancı şu cevabı vermiş.

"Eğer sen bu tavuğu yemeseydin, tavuk her gün birer yumurta yumurtlayacaktı. Sonra kuluçkaya yatıp civciv çıkaracaktı. Civcivler büyüyüp tavuk olacak; onlarda yumurtlayıp, yumurtalardan civciv çıkacaktı."

Nasreddin Hoca bu hesap karşısında şaşkına dönmüş. Adamın kendisine şaka yaptığını sanmış, ama öyle çıkmamış. Bir tartışma, bir kıyamet soluğu kadının yanında almışlar.

Hancı davasını anlatınca, hancının yakın dostu olan kadı, Nasreddin Hoca'ya dönerek:

“Hancının hakkı var,” demiş. “Yüz akçeyi vereceksin.”

Nasreddin Hoca düşünmüş.

“Pekala, vereyim ama biraz izin verin!” demiş. Yeni sürdüğüm tarlama bulgur ekeyim de mahsulünü satıp yüz akçeyi ödemeye çalışayım.”

Kadı kaşlarını çatarak Hoca ya çıkışmış

“Bu ne biçim bahane ? Hiç bulgurdan, kaynamış buğdaydan tohum olur mu?” demiş.

Hoca taşı gediğine koymuş.

“Aman Kadı Efendi” demiş. “Pişmiş tavuğun yumurtlayacağına inanırsın da bulgurdan tohum biteceğine neden inanmazsın.”

“HINK”

Hoca nın kadılığında, huzuruna iki kişi gelmiş. Biri diğerini şikayet ederek:

“Ocağına düştüm hocam,” demiş, “ben bu adamdan davacıyım. Adam odun kesiyordu, baltayı her vuruşunda ‘hınk’ dedim, sonra da ‘hınk’ın ücretini istedim, vermedi. Ödesin bana borcunu!”

Nasreddin Hoca odun kesiciden birkaç akçe istemiş. Adam direnecek olmuş ama, nafile, karşısındaki kadı; çaresiz vermiş.

Hoca akçeleri yukarıdan yere bıraktıktan sonra tekrar toplayıp odun kesiciye vermiş. “Hınk” diyen adama da:

“Hakkını aldın,” demiş, “bir daha karşıma çıkma!” “Ben yalnız sesini duydum,” demiş, “hınk” diyen adam. Hoca ne dese beğenirsiniz:

“Odun keserken ‘hınk diyenin hakkı paranın sesidir!”

ARAP ATI

Nasreddin Hoca, balıkçıların kayıklarını funda yakıp dağladıktan sonra katranladıklarını görünce sormuş: “Yaptığınız şey neye yarar?” “Kayığın hızı artar,” demişler.

Hoca öğrendi ya, eşeği rüzgâr gibi dağ bayır uçurmanın, atla yarıştırmanın hayaliyle eve dönmüş.

Döndüğü gibi fundayı yakmış, katranı hazırlamış. Karakaçan ı dağlar dağlamaz, hayvancağız fırtına gibi ahırın kapısından öyle bir çıkmış ki tutabilene aşk olsun! Kapı bile arkasından sürüklenmiş.

Hoca yoldaki toz bulutuna bakıp:

“Dağlamakla böyle oluyorsa,” demiş, “katranlayınca Arap atı olur!”

BİZİM EV

Hoca ile oğlu bir gün yolda giderlerken bir cenaze alayına denk gelirler. Cenaze sahibi kadın ölünün arkasından ağıtlar yakmaktadır:

“Ah evimin direği, bir tanem. Bir elin yağda bir elin balda idi, yediğin önünde yemediğin ardında idi, bu dünyayı bıraktın şimdi tam takır kuru bakır yerlere gidiyorsun.”

Nasreddin Hoca oğlunu dürtmüş:

“Duydun mu? Cenazeyi bizim eve götürüyorlar.”

YEMESİ KOLAY OLSUN

Timur'un defterdarı hesapta bir yanlışlık yapar. Bunun üzerine Timur o defterdara kağıtları yedirir ve işten kovar. Yerine Nasreddin Hoca yı alır. Hoca hesapları yufka üzerinde yapmaya başlar. Timur bunu görür ve sebebini sorar.

Hoca yapıştırır:

"Yemesi kolay olsun diye!"

YELPAZE

Nasreddin Hoca, geçim sıkıntısından tavuk tüyünden yelpaze yapıp satmaya başlamış. Müşteriler yelpazeyi kullanıp denemiş, tüyler hemen dağılmaya başlamış.

“Bu nasıl yelpaze, sallar sallamaz tüyleri dökülmeye başladı,” demiş müşteriler.

Hoca:

“Kullanmasını bilmek lazım, yelpazeyi sıkı tutarak, başınızı iki tarafa sallarsanız olur,” diye cevap vermiş.

ÜÇÜMÜZ SIĞAMADIK

Nasreddin Hoca nın karısı ölmüş. Yalnızlık zor, kocası ölmüş biriyle evlenmiş.

Evlendiği kadın Hoca ya sürekli eski kocasını anlatıyormuş. Yine bir gün yatakta kocasını anlatıyormuş.

Yine bir gün yattıkları sırada, kadın eski kocasını anlatmaya başlamış.

Hoca sinirlenmiş ve kadına bir tekme atmış ve kadın yere düşmüş. Kadın şaşkın sormuş:

“Aman hocam niye attın yataktan beni?”

Hoca nın da cevabı hazır:

“Niyesi var mı hatun? Yatakta bir sen yatıyorsun bir ben, bir de eski kocan. Üçümüz sığamadık sen de düştün...”

KİMDEN YANASIN?

Nasreddin Hoca bir gün yolda yürürken yanına gevezenin biri yaklaşır ve sorar:

“Hocam, şimdi bir ayı gelse ne yaparsın?”

Nasreddin Hoca, “hemen yerden iki taş alır ve bunlarla kendimi savunurum,” der.

Adam tekrar sorar:

“Diyelim ki taş yok o zaman ne yaparsın?” “Kaçarım,” der.

“Ayı senden hızlı koşar ve seni yakalar, o zaman ne yapacaksın?”

“Ağaca çıkarım.”

“Ayı da ağaca çıkar, o zaman ne yapacaksın?” Hoca artık dayanamaz:

“Bre hain! Sen benden yana mısın yoksa ayıdan yana mısın?”

BAL İLE SİRKE

Bir gün Nasreddin Hoca'ya

"Hocam bal ile sirke uyuşmaz," derler.

"Nasıl uyuşmasın?" der ve gidip yarım okka bal yer yarım okkada sirke içer. Yüzünün yemyeşil olduğunu görenler sorar:

"Bal ile sirke birbiriyle anlaşamadı değil mi?" Hoca hiç mertliği elden bırakmaz.

"Yoo, onlar anlaştılar anlaşmasına da şimdi beni aradan çıkarmaya çalışıyorlar."

HATİM

Nasreddin Hoca yla karısı konuşuyorlardı. Karısı:
“Benim yüzüme bakarken besmele çekiyorsun.”
“Ne olmuş yani?”
“İmam efendi, karısının yüzüne bakarak Yasin okuyormuş.”
Hoca güldü:
“Ben de o kadına baksam, hatim bile indiririm!”

EVLİLİK

Hoca ya sorarlar:
“Hocam evlilik ne demektir?”
“Gündüzleri çift hırlama, geceleri çift horlama.”

VAKİT VARKEN AĞLAYAYIM

Hoca'nın karısı hastadır. Evde yatağında yatmaktadır. Komşularda hastanın ihtiyacını görürler.

Hoca her iş dönüşünde hastanın başucunda oturup hüngür hüngür ağlar.

Bunu gören komşularından biri:

“Hoca efendi; karınız ölecek kadar hasta değil, ancak birkaç gün yatar. İyi olur ayağa kalkar. Bu kadar ağlaman neden?”

Hoca başını iki tarafa sallayarak cevap verir; “Ağlamaya vakit varken, bırakın ağlayayım. Yoksa ben işten güçten vakit bulup ağlayamam.”

AMA YAKIŞIYOR

Hoca camide vaaz vermektedir. Büyük bir kararlılıkla topluluğa haykırır:

“Kadınlarınızı, kızlarınızı açık elbiselerle sokağa çıkarmayın. Süslenip püslenmelerine izin vermeyin. Sakın ola, büyük günah.”

Toplulukta bir uğultu olmuş, biri çıkıp bağırmış:

“Hocam, senin kız bu dediklerinin hepsini yapıyor.”

Hoca sakalını sıvazlamış, gülümseyerek:

“Ama yakışıyor haspaya.”

BU SERİNİN DİĞER KİTAPLARI

1. Kerbela
2. Osmanlı Hikâyeleri
3. Türk ve Müslüman Bilim Adamları
4. Peygamberler Tarihi
5. İslâm'ın Yayılış Zaferi
6. Hoşgörü Peygamberi Hazreti Muhammed'in Hayatı
7. Maneviyatınıza Güç Verecek Dini Hikâyeler
8. Mini İlmihal
9. Seçme Hadisler
10. Osmanlı Padişahları -600 Yıllık Çınar-
11. Yunus Emre Şiirleri
12. Hayatınızı Kolaylaştıracak Püf Noktaları
13. Geliştiren ve Düşündüren Öyküler
14. Eğiten, Düşündüren ve Geliştiren Zekâ Soruları
15. Zamanın Eskitemediği Güzel Sözler
16. En Güzel Fıkralar
17. Genel Kültür Soruları
18. Açıklamalı-Mealli Esma'ül Hüsna
19. Büyük Günahlar (Kitabül-Kebair)
20. Tarihte Türkler İçin Söylenen Büyük Sözler
21. Rubailer -Ömer Hayyam-
22. Yusuf ile Züleyha
23. Mesnevi'den Hikâyeler
24. Mevlânâ'dan Seçme Sözler
25. Nasreddin Hoca Fıkraları
26. İş Bulmak Artık Çok Kolay -İş ve Mülakat Rehberi-
27. Geleceğe Yön Veren Başarı Öyküleri
28. Lüzumsuz Bilgiler
29. Tabiat Mucizesi Şifalı Bitkiler
30. Peygamber Efendimizle 40 Gün